

DZIENNIK URZĘDOWY

Ministra Infrastruktury

Warszawa, dnia 13 września 2019 r.

Poz. 43

ZARZĄDZENIE NR 18 MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 10 września 2019 r.

w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680) w związku z art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622 i 1649) oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 oraz z 2018 r. poz. 2471) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się zasady rachunkowości dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie nr 12 Ministra Infrastruktury z dnia 14 września 2018 r. w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dysponenta części 26 i 39 w Ministerstwie Infrastruktury (Dz. Urz. Min. Inf. poz. 37).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2019 r. z tym, że do zdarzeń dotyczących Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ma zastosowanie od dnia 18 lipca 2019 r.

Minister Infrastruktury: *A. Adamczyk*

---

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działami administracji rządowej – łączność oraz transport, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 101 i 176).

Załącznik do zarządzenia nr 18
Ministra Infrastruktury z dnia 10 września 2019 r.
(Dz. Urz. Min. Inf. poz. 43)

Zasady rachunkowości dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

I. Wprowadzenie

1. W Ministerstwie Infrastruktury, zwanym dalej „Ministerstwem”, w ramach części budżetowych 26 – Łączność i 39 – Transport, obsługa finansowo-księgową prowadzona jest w ramach oddzielnych ksiąg rachunkowych dla dysponenta części i dysponenta trzeciego stopnia.
2. W Ministerstwie w ramach jednej księgi rachunkowej prowadzona jest obsługa finansowo-księgową dla dysponenta części budżetowych 26 – Łączność i 39 – Transport, zwanego dalej „dysponentem części”, oraz dla dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, zwanego dalej „dysponentem funduszu”.
3. Ewidencję księgową dysponenta części oraz dysponenta funduszu prowadzi Departament Budżetu, a ewidencję księgową dotyczącą dysponenta trzeciego stopnia prowadzi Biuro Administracyjno-Finansowe, które stosuje odrębne zasady rachunkowości.
4. Dysponent części oraz dysponent funduszu prowadzi rachunkowość z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680), ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622 i 1649), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 oraz z 2018 r. poz. 2471) oraz w szczególności:
  - 1) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2225);
  - 2) rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393);
  - 3) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773);
  - 4) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793 oraz z 2019 r. poz. 137);

- 5) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.¹⁾);
  - 6) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. z 2019 r. poz. 1715);
  - 7) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. poz.1864);
  - 8) ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. poz. 2161 i 2383), zwanej dalej „ustawą o Funduszu Dróg Samorządowych”;
  - 9) ustawie z dnia marca 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. poz.1123), zwanej dalej „ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej”;
  - 10) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.²⁾);
  - 11) ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60, 730 i 1133);
  - 12) ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2019 r. poz.1438, 1495, 1501, 1553, 1579 i 1655).
5. Dysponent części prowadzi ewidencję księgową w szczególności w zakresie:
- 1) realizacji zadań dysponenta części, w tym: ewidencji planu finansowego dysponenta części, obsługi płatności z rachunków bankowych dysponenta części i przekazywania środków do dysponentów podległych;
  - 2) wykonania wydatków i dochodów budżetowych dysponenta części;
  - 3) planu i wykonania budżetu środków europejskich;
  - 4) obsługi płatności z pozabudżetowych rachunków bankowych.
6. Dysponent funduszu prowadzi ewidencję księgową w szczególności w zakresie:
- 1) realizacji zadań dysponenta funduszu, w tym: ewidencji planu finansowego Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, przekazywania środków do wojewodów, realizacji zadań obronnych, o których mowa w ustawie o Funduszu Dróg Samorządowych;
  - 2) zarządzania wolnymi środkami Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.
6. Mając na względzie specyfikę funkcjonowania Funduszu Dróg Samorządowych dysponent funduszu nie ujmuje w swoich księgach rachunkowych zdarzeń dotyczących rachunków bankowych, o których mowa w

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1382 i 1952, z 2015 r. poz. 931, 1470 i 1978, z 2016 r. poz. 242, 524, 1121, 1504 i 2294, z 2017 r. poz. 73, 162, 580, 1421 i 2231, z 2018 r. poz. 767 i 1393 oraz z 2019 r. poz. 257 i 1363.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 924, 1018, 1495, 1520, 1553, 1556, 1649, 1655 i 1667.

art. 10 ust. 2 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych.

7. Dysponent części oraz dysponent funduszu stosuje następujące zasady rachunkowości:

- 1) zasadę kontynuacji, która zakłada, że działalność będzie prowadzona w dającej się przewidzieć przyszłości w niezmnieszonej istotnie zakresie;
- 2) zasadę ciągłości, która oznacza, iż w kolejnych latach:
  - a) operacje gospodarcze są jednakowo grupowane,
  - b) aktywa i pasywa wyceniane są według tych samych zasad,
  - c) wynik finansowy ustalany jest tym samym sposobem,
  - d) sprawozdania finansowe sporządza się według tych samych zasad,
  - e) przyjęte zasady rachunkowości stosuje się w sposób ciągły;
- 3) zasadę memoriału, która oznacza konieczność ujęcia w księgach rachunkowych i uwzględnienia w wyniku finansowym przychodów i kosztów związanych z tymi przychodami, w roku budżetowym którego dotyczą, niezależnie od terminu zapłaty;
- 4) dochody i wydatki ujmowane są w księgach i prezentowane w sprawozdaniach finansowych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonanych na rachunkach dochodów i wydatków w danym roku budżetowym, z uwzględnieniem okresu przejściowego określonego w odrębnych przepisach;
- 5) zasadę ostrożnej wyceny, która oznacza konieczność dokonywania aktualnej, ostrożnej, realnej rzeczywistej wyceny aktywów i pasywów oraz ich elementów, mających wpływ na wynik finansowy;
- 6) zasadę istotności, która oznacza konieczność wyodrębnienia w rachunkowości i wykazania w sprawozdaniach finansowych wszystkich operacji, istotnych dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

8. Kasowy charakter wykonania budżetu realizowany jest przez:

- 1) ewidencję dochodów i wydatków budżetowych w terminach ich faktycznego zrealizowania na rachunkach bankowych, niezależnie od zasady roczności budżetu w ewidencji ujmowane są zrealizowane wpływy i wydatki dokonane na bieżących rachunkach bankowych dochodów i wydatków budżetowych;
- 2) wyksięgowanie kwot zaplanowanych lecz niezrealizowanych w danym roku budżetowym wydatków budżetowych, jeśli nie zostały ujęte w wydatkach niewygasających, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, to jest wydatków, które wygasają z upływem roku (nie przechodzą na rok następny).

II. Postanowienia ogólne

1. Obsługa finansowo-księgową dysponenta części oraz dysponenta funduszu prowadzona jest w Departamencie Budżetu, którą nadzoruje dyrektor departamentu i zastępcy dyrektora w tym zastępca, któremu zostały powierzone obowiązki głównego księgowego.
2. Obsługa finansowo-księgową dysponenta części dotyczy przede wszystkim przepływów środków budżetowych, europejskich oraz – według potrzeb – środków finansowych pochodzących z innych źródeł.

3. Obsługa finansowo-księgową dysponenta funduszu dotyczy przede wszystkim przepływów środków finansowych Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz Funduszu Dróg Samorządowych, z wyłączeniem zdarzeń na rachunkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych.
4. Dysponent funduszu prowadzi obsługę finansowo-księgową Funduszu Dróg Samorządowych z uwzględnieniem porozumień zawartych z wojewodami – na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych – oraz wytycznych przekazanych do wojewodów.
5. Dysponent funduszu prowadzi obsługę finansowo-księgową Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z uwzględnieniem porozumień zawartych z wojewodami – na podstawie art. 11 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.
6. Przepływy finansowe dysponenta części oraz dysponenta funduszu w Ministerstwie odbywają się wyłącznie w formie bezgotówkowej.
7. Operacje na rachunkach bankowych dysponenta części w zakresie środków budżetowych realizowane są z wykorzystaniem bankowości elektronicznej Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej „NBP”, oraz za pomocą tradycyjnego przelewu w formie papierowej (w przypadku awarii systemu).
8. Płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwany dalej „BGK”, z rachunku Ministra Finansów na podstawie zleceń płatności wystawianych przez instytucję, która zawarła umowę dofinansowania z beneficjentem lub wydała decyzję o przyznaniu beneficjentowi dofinansowania lub inną instytucję upoważnioną, z wykorzystaniem portalu komunikacyjnego BGK-ZLECENIA.
9. Płatności w ramach Funduszu Dróg Samorządowych oraz Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej realizowane są przez BGK z wykorzystaniem bankowości elektronicznej oraz za pomocą tradycyjnego przelewu w formie papierowej (w przypadku awarii systemu).

III. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych

1. Księgi rachunkowe dysponenta części oraz dysponenta funduszu prowadzone są w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury przy ul. Tytusa Chałubińskiego 4/6 w Warszawie, w Departamencie Budżetu – stosownie do regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Infrastruktury stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Infrastruktury z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Infrastruktury (Dz. Urz. Min. Inf. poz. 28 oraz z 2019 r. poz. 26) – zgodnie z ustalonym w Ministerstwie syntetycznym planem kont obowiązującym dysponenta części oraz dysponenta funduszu, który jest określony w *załączniku nr 1* do zasad rachunkowości dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury, zwanych dalej „zasadami rachunkowości”.
2. Plan kont zawiera wykaz kont księgi głównej i ksiąg pomocniczych:
  - 1) konta syntetyczne (bilansowe i pozabilansowe);

- 2) konta analityczne (bilansowe i pozabilansowe).
3. Księgi rachunkowe prowadzone są w języku polskim, w walucie polskiej. Operacje gospodarcze mogą być dodatkowo wyrażone w walucie obcej.
4. Księgi rachunkowe otwiera się na początek każdego roku obrotowego, a zamyka na dzień kończący rok obrotowy, nie później jednak niż do dnia 30 kwietnia roku następnego. Zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.
5. Rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym oraz budżetowym i trwa od 1 stycznia do 31 grudnia. Dzieli się na okresy sprawozdawcze, przez które rozumie się czas, za który sporządza się sprawozdania budżetowe.
6. Okresem sprawozdawczym jest każdy miesiąc roku obrotowego, kwartał, półrocze lub rok, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
7. Najkrótszym okresem sprawozdawczym są poszczególne miesiące, za które sporządza się jednostkowe sprawozdania budżetowe – w terminach i szczegółowości określonej dla dysponenta trzeciego stopnia.
8. Dowody księgowe wprowadzane są do ksiąg rachunkowych dysponenta części oraz dysponenta funduszu w ciągu 5 dni roboczych od dnia wpływu do wydziału właściwego do spraw księgowania w Departamencie Budżetu.
9. W zakresie zdarzeń dotyczących dysponenta części przyjmuje się, że do ksiąg rachunkowych danego miesiąca ujmuje się dowody księgowe dotyczące zdarzeń tego okresu, które wpłyną do wydziału właściwego do spraw księgowania w Departamencie Budżetu do 5. dnia miesiąca następnego.
10. W zakresie zdarzeń dotyczących środków budżetu europejskiego, z uwagi na terminy realizacji płatności przez BGK, przyjmuje się wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego dowodów księgowych, które wpłynęły do 10. dnia miesiąca następnego.
11. W zakresie zdarzeń dotyczących Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, z uwagi na specyfikę przepływów finansowych, przyjmuje się że do ksiąg rachunkowych:
  - 1) dwóch pierwszych miesięcy każdego kwartału wprowadza się dowody księgowe dotyczące zdarzeń tego okresu, które wpłyną do wydziału właściwego do spraw księgowania w Departamencie Budżetu do 5. dnia miesiąca następnego;
  - 2) miesięcy kończących kwartał, to jest za które sporządza się sprawozdania budżetowe, wprowadza się dowody dotyczące zdarzeń tego okresu, które wpłyną do wydziału właściwego do spraw księgowania w Departamencie Budżetu do 30. dnia miesiąca następnego.
12. Dowody księgowe, które wpłyną po terminach określonych w ust. 9–11, ujmowane są w księgach rachunkowych bieżącego miesiąca. W zakresie dowodów dotyczących zdarzeń danego roku – operacje wprowadza się do ewidencji księgowej nie później niż do 85. dnia po dniu bilansowym.
13. Okres, do którego zakwalifikowano daną operację gospodarczą, zostaje określony przez wskazanie „daty dokumentu księgowego” na wydruku z systemu pod nazwą „dokument księgowy”.

14. Okres sprawozdawczy dotyczący dysponenta części zatwierdzany jest w cyklu miesięcznym do 10. dnia miesiąca następnego z wyjątkiem miesiąca grudnia. Gdy dzień ten przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, okres sprawozdawczy zatwierdzany jest w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.
15. Okresy sprawozdawcze dotyczące Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej zatwierdzane są w następujący sposób:
  - 1) dwa pierwsze miesiące każdego kwartału do 10. dnia każdego miesiąca;
  - 2) miesiąc kończący kwartał, z wyjątkiem miesiąca grudnia w terminie do 30. dnia każdego miesiąca;
  - 3) gdy dzień określony w pkt 1 i 2 przypada w sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, okres sprawozdawczy zatwierdzany jest w pierwszym dniu roboczym następującym po tym dniu.
16. Zamknięcie okresu sprawozdawczego dla poszczególnych rodzajów zdarzeń polega na zatwierdzeniu zapisów w poszczególnych rejestrach i wyłączeniu możliwości dodawania kolejnych.
17. Prowadzenie ksiąg rachunkowych odbywa się metodą komputerową przy użyciu komputerowego systemu finansowo-księgowego Quorum, którego opis jest określony w *załączniku nr 2* do zasad rachunkowości. W komputerowym systemie finansowo-księgowego Quorum księgi rachunkowe stanowią zasoby rachunkowości.
18. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:
  - 1) dziennik – zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń finansowych jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym; umożliwia uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej; zapisy w dzienniku są kolejno numerowane w okresie roku, odrębnie dla każdego rejestru;
  - 2) księga główna (konta syntetyczne) – prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:
    - a) podwójnego zapisu,
    - b) systematycznego, chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych,
    - c) powiązywania dokonanych w niej zapisów z zapisami w dzienniku;
  - 3) konta ksiąg pomocniczych (ewidencja analityczna) – zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów wybranych kont księgi głównej; ich forma dostosowana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego; prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej;
  - 4) konta pozabilansowe – pełnią funkcję informacyjno-kontrolną, a zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów;
  - 5) zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych – na podstawie zapisów na kontach księgi głównej – sporządza się według stanu na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, a za rok obrotowy nie później niż do 85. dnia po dniu bilansowym. Zestawienie obrotów i sald zawiera:
    - a) symbole lub nazwy kont,

- b) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego,
- c) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Obroty tego zestawienia są zgodne z obrotami dziennika.

Zestawienia obrotów i sald są weryfikowane i podpisywane przez osoby dokonujące tej czynności.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych.

- 19. Ewidencja księgową operacji gospodarczych prowadzona jest na podstawie dokumentów takich jak w szczególności wyciąg bankowy, dyspozycja przekazania dotacji, pisma z właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Ministerstwa, informacji uzyskanych od wojewodów.
- 20. Ewidencja budżetu zadaniowego prowadzona jest w szczególności na kontach 130, 136, 224, 240, 853, 980 i 981 z wykorzystaniem słownika pod nazwą Zadania budżetu państwa. Zapis księgowy powinien zawierać co najmniej:
  - 1) datę dokonania operacji gospodarczej;
  - 2) określenie symbolu i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeśli różni się ona od daty dokonania operacji okresu sprawozdawczego;
  - 3) opis operacji zapisany w sposób zrozumiały;
  - 4) kwotę będącą przedmiotem zapisu księgowego;
  - 5) datę zapisu, pod którym ujęto dokument w księgach rachunkowych;
  - 6) wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja);
  - 7) oznaczenie kont, których dotyczy.
- 21. Za równoważny z zapisem księgowym na dokumencie uważa się zapis wygenerowany przez komputerowy system finansowo-księgowy Quorum zawierający wymagane elementy.
- 22. W księgach rachunkowych dysponenta części oraz dysponenta funduszu stosuje się, według potrzeb, zbiory dokumentów księgowych – w formie rejestrów. Odrębne rejestry prowadzi się w szczególności dla:
  - 1) każdego rachunku bankowego;
  - 2) dokumentów PK z wyszczególnieniem części budżetu państwa;
  - 3) dokumentów PK dotyczących Funduszu Dróg Samorządowych;
  - 4) dokumentów PK dotyczących Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
  - 5) operacji dotyczących planu finansowego budżetu państwa;
  - 6) operacji dotyczących planu finansowego budżetu środków europejskich;
  - 7) operacji dotyczących Bilansu otwarcia;
  - 8) operacji dotyczących Bilansu zamknięcia;
  - 9) operacji dotyczących okresów przejściowych po zakończeniu roku budżetowego, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa;

10) operacji w zakresie Funduszu Dróg Samorządowych;

11) operacji w zakresie Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Wykaz prowadzonych rejestrów jest aktualizowany na początku każdego roku budżetowego, przez dodanie lub usunięcie rejestru w komputerowym systemie finansowo-księgowym Quorum oraz, w miarę potrzeb, uzupełniany na bieżąco w trakcie roku budżetowego.

23. W celu zachowania zasady czystości obrotów, w szczególności do zwrotów nadpłat i wydatków, wprowadza się ujemny zapis techniczny po obu stronach kont, których dotyczy operacja. Ujemny zapis techniczny zmniejszając obroty na danym koncie nie wpływa na saldo tego konta.
24. Księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych zapewniający trwałość zapisu informacji przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.
25. System ochrony danych obowiązujący dysponenta części oraz dysponenta funduszu jest określony w *załączniku nr 3* do zasad rachunkowości.

IV. Aktywa i pasywa

1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według niżej przedstawionych zasad:
  - 1) krajowe środki pieniężne wycenia się i ujmuje w księgach rachunkowych w wartości nominalnej;
  - 2) należności i roszczenia w kwocie wymagającej zapłaty to jest łącznie z odsetkami, przy czym na dzień bilansowy z zachowaniem zasady ostrożności;
  - 3) zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe w kwocie wymagającej zapłaty, co oznacza że uwzględnia się również odsetki naliczone przez kontrahentów.
2. Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok licząc od dnia bilansowego. Wyceniane są na dzień bilansowy oraz pod datą ostatniego dnia kwartału w kwocie wymagającej zapłaty, a więc łącznie z należnymi odsetkami, przy czym na dzień bilansowy pomniejszone są o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość.
3. Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku, licząc od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej, a na dzień bilansowy oraz pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami, przy czym na dzień bilansowy z zachowaniem zasady ostrożności pomniejszone są o ewentualne odpisy aktualizujące ich wartość.
4. Odsetki od należności i zobowiązań ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału.
5. W przypadku konieczności zwrotu dokonanej przez wpłacającego nadpłaty dochodów budżetowych, dochody te będą zwracane na podstawie dokumentu księgowego „Zwrot nadpłaty dochodów”, którego wzór jest określony w *załączniku nr 4* do zasad rachunkowości.

6. W przypadku konieczności zwrotu dokonanej przez wpłacającego nadpłaty przychodów, środki te będą zwracane na podstawie dokumentu księgowego „Zwrot przychodów”, którego wzór jest określony w *załączniku nr 5 do zasad rachunkowości*.
7. Dysponent części oraz dysponent funduszu dokonuje odpisów aktualizujących należności zgodnie z art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
8. Odpisu aktualizującego należności dokonuje się indywidualnie dla poszczególnych należności w oparciu o przeprowadzoną analizę sytuacji dłużnika, na podstawie posiadanej dokumentacji z prowadzonej egzekucji zaległości lub innych dokumentów uzasadniających dokonanie odpisu, z uwzględnieniem stanowiska właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej Ministerstwa.
9. W przypadku braku informacji o sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika wysokość odpisu aktualizującego ustala się przez zakwalifikowanie należności wymagalnej do przedziału czasowego zalegania z płatnością. Przedziałom czasowym okresów zalegania z płatnością przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności. Podział na okresy zalegania z płatnością na dzień 31 grudnia dla należności i przypisane im wartości odpisów aktualizujących są następujące:
  - 1) do 1 roku – bez odpisu aktualizującego;
  - 2) powyżej 1 roku do 3 lat – odpis aktualizujący w wysokości 50% należności;
  - 3) powyżej 3 lat – odpis aktualizujący w wysokości 100% należności.
10. W przypadku posiadania dokumentów, z których jednoznacznie wynika, że należność nie zostanie odzyskana (w szczególności nieprawomocny wyrok sądu) wprowadza się odpis aktualizacyjny w wysokości 100% należności bez względu na okres zalegania z płatnością.
11. Wycenę należności w zakresie odpisów aktualizujących przeprowadza się raz w roku na dzień bilansowy, nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym.
12. Wielkość odpisu aktualizacyjnego dokumentowana jest na piśmie zgodnie ze wzorem określonym w *załączniku nr 6 do zasad rachunkowości*.
13. Odpis figuruje w księgach tak długo, jak długo aktualne jest ryzyko nieściągalności ujętej w księgach należności. Należności spłacone po dacie bilansu, a przed terminem ustalenia odpisów aktualizujących, nie podlegają aktualizacji wyceny.
14. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość.
15. Umorzenie, przedawnienie i nieściągalność należności stwierdza się:
  - 1) w przypadku należności umorzonych – w odniesieniu do należności publicznoprawnych w formie ostatecznej decyzji o umorzeniu należności wydanej na wniosek zobowiązanego;
  - 2) w przypadku należności przedawnionych – dokumentem podpisanym przez dyrektora Departamentu Budżetu oraz głównego księgowego, wskazującym dzień przedawnienia, a ponadto zawierającym wykaz dat i zdarzeń mających wpływ na bieg, przerwanie i zawieszenie przedawnienia;
  - 3) w przypadku należności nieściągalnych:
    - a) postanowieniem o nieściągalności, uznanym przez wierzyciela jako odpowiadającym stanowi faktycznemu, wydanym przez właściwy organ postępowania egzekucyjnego, albo

- b) postanowieniem sądu o:
    - oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
    - umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
  - c) ukończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, dokumentem sporządzonym przez komórkę organizacyjną Ministerstwa prowadzącą sprawę, stwierdzającym, że miejsce pobytu dłużnika jest nieznane i nie został ujawniony jego majątek mimo podjęcia przez wierzyciela działań zmierzających do ustalenia tego miejsca i majątku, lub protokołem sporządzonym przez radcę prawnego, stwierdzającym, że przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności byłyby równe albo wyższe od tej kwoty,
  - d) niekorzystnym dla Ministerstwa bądź dysponenta funduszu wyrokiem sądu.
16. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.
17. Należności skierowane na drogę postępowania sądowego stają się roszczeniem spornym i ujmowane będą z analityką roszczenie sporne.
18. Rezerwy tworzy się na dzień bilansowy, na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na skutki toczących się postępowań sądowych z uwzględnieniem zasady istotności.
19. Rezerwy zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych zależnie od okoliczności, z którymi wiążą się przyszłe zobowiązania.
20. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, zmniejsza rezerwę.
21. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają na dzień, na który okazały się zbędne, pozostałe przychody operacyjne lub przychody finansowe.

V. Windykacja należności

1. Należności dysponenta części dotyczą w szczególności:
- 1) kar od przewoźników kolejowych zgodnie z zawartymi umowami;
  - 2) zwrotu dotacji udzielonych z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego (art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych);
  - 3) zwrotu dotacji udzielonych z budżetu państwa wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych);
  - 4) zwrotu dotacji udzielonych z budżetu państwa pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych);

- 5) odsetek od dotacji podlegających zwrotowi.
2. Należności dysponenta funduszu dotyczą w szczególności:
    - 1) przychodów Funduszu Dróg Samorządowych wynikających z art. 5 ust. 1 pkt 1–5 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych;
    - 2) przychodów Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej wynikających z art. 5 pkt 1–5 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
    - 3) zwrotu dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem albo pobranego nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
    - 4) odsetek od dofinansowania podlegającego zwrotowi.
  3. Dokumentem, z którego wynika powstanie należności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jest w szczególności nota księgową sporządzoną przez Departament Budżetu na wniosek Departamentu Transportu Kolejowego.
  4. Tryb i terminy regulowania należności z tytułów, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, zawarte są w ustawie o finansach publicznych – art. 168 i 169. Dokumentem, z którego wynika konieczność odzyskania środków z udzielonych dotacji jest w szczególności decyzja Ministra Infrastruktury wydana na podstawie art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych. Decyzja przygotowana jest przez właściwą komórkę merytoryczną Ministerstwa przy udziale Departamentu Budżetu oraz Departamentu Prawnego.
  5. Tryb i terminy regulowania należności, o których mowa w ust. 2, zawarte są w:
    - 1) ustawie o Funduszu Dróg Samorządowych – art. 5 i art. 31;
    - 2) ustawie o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej – art. 17.
  6. Dokumentem, z którego wynika konieczność odzyskania środków Funduszu Dróg Samorządowych jest w szczególności decyzja wydana na podstawie art. 31 ust. 9 i 11 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych. Decyzje wojewody są przygotowywane przez właściwego wojewodę, a decyzje Ministra Infrastruktury są przygotowywane przez komórkę merytoryczną Ministerstwa przy udziale Departamentu Budżetu oraz Departamentu Prawnego.
  7. Dokumentem, z którego wynika konieczność odzyskania środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest w szczególności decyzja wydana na podstawie art. 17 ust. 7 i 9 ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Decyzje wojewody przygotowywane są przez właściwego wojewodę, a decyzje Ministra Infrastruktury przez komórkę merytoryczną Ministerstwa przy udziale Departamentu Budżetu oraz Departamentu Prawnego.
  8. Przed sporządzeniem decyzji, o których mowa w ust. 4, 6 i 7, dopuszcza się wystąpienie do dłużnika z pisemną prośbą o uregulowanie należności w terminie 14 dni od otrzymania przedmiotowego pisma.

9. Wprowadzenie do ksiąg rachunkowych należności dysponenta części i dysponenta funduszu następuje w ciągu 5 dni roboczych od daty wpływu dokumentów je określających do wydziału właściwego do spraw księgowania w Departamencie Budżetu, nie później niż do 85. dnia po dniu bilansowym.
10. Za zaległości przy należnościach głównych pobiera się odsetki.
11. Odsetki ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek naliczonych na koniec tego kwartału mając na uwadze, że:
  - 1) odsetki od dotacji obliczane są zgodnie z art. 168 i art. 169 ustawy o finansach publicznych;
  - 2) naliczone odsetki zaokrągla się do pełnych złotych zgodnie z art. 63 Ordynacji podatkowej.
12. Do obliczania wysokości odsetek do zwrotu stosuje się kalkulator odsetkowy dostępny w portalu Legalis. W przypadku braku jego dostępności wykorzystywany będzie kalkulator odsetkowy dostępny w portalu egospodarka.pl lub inny ogólnie dostępny.
13. Za dzień zwrotu należności uznaje się dzień obciążenia rachunku zlecaniodawcy zgodnie z art. 60 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.
14. W przypadku gdy na dłużniku ciąży zobowiązania z różnych tytułów, dokonana wpłata zalicza z uwzględnieniem art. 62 Ordynacji podatkowej.
15. Po zamknięciu ksiąg rachunkowych danego miesiąca, wyznaczony pracownik Departamentu Budżetu sporządza zestawienie dłużników wraz z informacją o wysokości i terminach płatności ich zobowiązań. W przypadku gdy dłużnik opóźnia się z zapłatą co najmniej 14 dni od daty wymagalności danej wierzytelności oraz po uzyskaniu opinii właściwej komórki merytorycznej Ministerstwa – rozpoczyna się proces windykacji należności.
16. Proces windykacji należności dotyczy czynności prowadzonych w Departamencie Budżetu w drodze postępowania przedsądowego. Postępowanie to ma skłonić dłużnika do dobrowolnego uregulowania zobowiązań, a tym samym uniknięcia dochodzenia należności na drodze sądowej.
17. Wezwania do zapłaty należności wysyłane są do dłużników w okresach miesięcznych, najpóźniej do 20. dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Wzór wezwania do zapłaty należności jest określony w *załączniku nr 7 do zasad rachunkowości*.
18. Wezwania do zapłaty należności głównej i odsetek oraz noty odsetkowe sporządzane są w co najmniej dwóch egzemplarzach, z których jeden przesyłany jest do odbiorcy, drugi pozostaje w dokumentacji księgowej.
19. Wezwania są podpisywane przez osobę sporządzającą i dokonującą określonych wyliczeń oraz:
  - 1) w zakresie dysponenta części – przez głównego księgowego albo osobę upoważnioną i kierownika jednostki albo osobę upoważnioną;
  - 2) w zakresie zdarzeń dotyczących dysponenta funduszu przez głównego księgowego albo osobę upoważnioną i dysponenta funduszu albo osobę upoważnioną.

20. W sytuacji wystosowania dwóch kolejnych wezwań do zapłaty należności i dalszego braku uregulowania przez dłużnika określonych należności zostaje wysłane ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, którego wzór jest określony w *załączniku nr 8* do zasad rachunkowości.
21. Ostateczne wezwanie do zapłaty należności wysyłane są do dłużnika „*za potwierdzeniem odbioru*”, po uprzednim uzgodnieniu z Departamentem Prawnym.
22. Najpóźniej do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym minął termin zapłaty należności określony w ostatecznym wezwaniu do zapłaty, w Departamencie Budżetu przygotowywane są – w uzgodnieniu z Departamentem Prawnym – dokumenty potrzebne do przekazania organom zajmującym się egzekucją przedmiotowych wierzytelności.
23. Należności o charakterze publiczno-prawnym mogą być umarzane, odraczane i rozkładane na raty zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych oraz w zakresie nieuregulowanym tą ustawą według przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego i działu III Ordynacji podatkowej.
24. Należności o charakterze cywilnoprawnym mogą być umarzane i płatności rozkładane na raty zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, zaś w zakresie nieuregulowanym tą ustawą, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 i 1495).
25. Decyzje dotyczące działań, o których mowa w ust. 23 i 24, podejmuje odpowiednio dysponent części bądź dysponent funduszu. Decyzje przygotowywane są przez Departament Budżetu i właściwe komórki merytoryczne Ministerstwa przy współudziale Departamentu Prawnego.

VI. Sprawozdawczość

1. Jednostkowe sprawozdania budżetowe dysponenta części sporządzane są na podstawie własnych ksiąg rachunkowych, oddzielnie dla każdej części budżetowej i rodzaju środków, w terminach i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach w tym zakresie.
2. Sprawozdania budżetowe dysponenta funduszu w zakresie Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej sporządzane są na podstawie własnych ksiąg rachunkowych w terminach i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach w tym zakresie.
3. Sprawozdania budżetowe dysponenta funduszu w zakresie Funduszu Dróg Samorządowych sporządzane są na podstawie:
  - 1) własnych ksiąg rachunkowych;
  - 2) informacji sporządzanych przez wojewodów, na podstawie prowadzonej przez ten organ ewidencji księgowej, ujmowanych przez dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych na kontach pozabilansowych.Sprawozdania sporządzane są w terminach i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach w tym zakresie.
4. Sprawozdania dysponenta części takie jak: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28 z

wykonania planu wydatków budżetowych generowane są automatycznie z systemu księgowego. Pozostałe sprawozdania i informacje sporządzane są na podstawie odpowiednich, zweryfikowanych wydruków z systemu finansowo-księgowego.

5. Sprawozdania dysponenta funduszu sporządzane są na podstawie odpowiednich, zweryfikowanych wydruków z systemu finansowo-księgowego.
6. Wszystkie sprawozdania parafowane są przez osoby odpowiedzialne za ich sporządzenie i weryfikację, a następnie podpisywane przez osoby uprawnione i przekazywane (elektronicznie lub papierowo) jednostkom otrzymującym sprawozdania.
7. Sprawozdania w układzie budżetu zadaniowego sporządzane są na podstawie własnych ksiąg rachunkowych, oddzielnie dla każdej części budżetowej i rodzaju środków (według analityki określającej klasyfikację budżetu zadaniowego) oraz przy współpracy właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej Ministerstwa – w zakresie wartości mierników.
8. Sprawozdania finansowe są sporządzane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości według zasady współmierności przychodów i kosztów z nimi związanych, według stanu na dzień bilansowy.
9. Bilans wykazuje stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.
10. W celu ustalenia wyniku finansowego dysponent części oraz dysponent funduszu sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie porównawczym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
11. Jeżeli po sporządzeniu i przekazaniu sprawozdania finansowego wpłynie informacja o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na dane w nim wykazane to ich skutki ujmuje się w księgach rachunkowych roku obrotowego, w którym otrzymano tę informację.
12. Jeżeli zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym, nie powodują zmiany stanu istniejącego na dzień bilansowy, to odpowiednie wyjaśnienia załącza się do bilansu jako informację dodatkową.
13. Ewentualne błędy popełnione w poprzednich latach obrotowych, zawarte w zatwierdzonych sprawozdaniach finansowych, wykryte w bieżącym roku obrotowym lub po jego zakończeniu będą korygowane w księgach rachunkowych bieżącego roku obrotowego.
14. Dysponent części sporządza sprawozdanie finansowe obejmujące bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian funduszu oraz informację dodatkową, na podstawie pomocniczych sprawozdań dysponenta części dla poszczególnych części 26 i 39.
15. Dysponent funduszu sporządza sprawozdanie finansowe obejmujące bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian funduszu oraz informację dodatkową oddzielnie dla Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

16. Dysponent funduszu sporządza sprawozdanie finansowe dla Funduszu Dróg Samorządowych obejmujące bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian funduszu oraz informację dodatkową na podstawie cząstkowych sprawozdań finansowych, to jest sprawozdania własnego i sprawozdań wojewodów sporządzonych zgodnie z porozumieniami zawartymi z wojewodami na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych oraz stosownych wytycznych przekazanych do wojewodów.
17. Sprawozdanie finansowe w zakresie Funduszu Dróg Samorządowych obejmujące sprawozdania sporządzone przez wojewodów i sprawozdanie dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych sporządzane jest dla celów informacyjnych.
18. Sprawozdanie finansowe Ministerstwa obejmuje bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian funduszu oraz informację dodatkową, w zakresie:
  - 1) dysponenta części;
  - 2) dysponenta III stopnia;
  - 3) dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
  - 4) sprawozdania własnego dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych (to jest nie obejmującego zadań realizowanych przez wojewodów).
19. Sprawozdanie finansowe, o którym mowa w ust. 18, sporządza Departament Budżetu i podpisuje główny księgowy albo osoba upoważniona oraz Minister Infrastruktury albo osoba upoważniona.
20. Sprawozdanie finansowe sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe.
21. Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych dysponenta części powinno nastąpić nie później niż do dnia 30 kwietnia.

VII. Inwentaryzacja

1. Inwentaryzacja obejmuje ogół czynności zmierzających do ustalenia rzeczywistego stanu aktywów i pasywów dysponenta części oraz dysponenta funduszu na określony dzień, porównanie tego stanu ze stanem księgowym, ustalenie i wyjaśnienie różnic wynikających z tego porównania.
2. Inwentaryzacja obejmuje w szczególności następujące czynności:
  - 1) ustalenie stanu faktycznego aktywów i pasywów za pomocą odpowiednich metod inwentaryzacji;
  - 2) udokumentowania inwentaryzacji i jej wyników;
  - 3) ustalenie i wyjaśnienie stwierdzonych różnic między stanem rzeczywistym a stanem księgowym;
  - 4) podjęcie decyzji w sprawie stwierdzonych różnic pomiędzy stanem księgowym a stanem faktycznym, wyeliminowanie – jeżeli jest to możliwe – przyczyn je powodujących, doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym.
3. Przedmiotem inwentaryzacji są, w szczególności ujęte w ewidencji księgowej dysponenta części oraz dysponenta funduszu aktywa finansowe, należności i zobowiązania. Inwentaryzacja jest przeprowadzana z zachowaniem następujących zasad:

- 1) kompletności, co oznacza, że inwentaryzacja obejmuje wszystkie składniki podlegające inwentaryzacji w roku, na który przypadł termin inwentaryzacji – stosownie do postanowień zasad rachunkowości obowiązujących u dysponenta części;
  - 2) porównywalności, co oznacza, że czynności inwentaryzacyjne zapewniają porównanie stanu rzeczywistego składników aktywów i pasywów dysponenta części z zapisami w księgach rachunkowych;
  - 3) jednokrotności, co oznacza, że inwentaryzowane składniki aktywów i pasywów wykazuje się w dokumentacji z przeprowadzenia i wyników inwentaryzacji tylko jeden raz.
4. W Ministerstwie na poziomie dysponenta części oraz dysponenta funduszu inwentaryzacji dokonuje się głównie metodą uzyskania od banków i podmiotów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych stanu aktywów oraz przez wyjaśnienie i rozliczenie ewentualnych różnic. Metoda ta dotyczy aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych oraz należności. Pozostałe składniki oraz należności sporne i wątpliwe inwentaryzowane są metodą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i wartości tych składników.
  5. Uzgodnienia stanu należności dysponenta części oraz dysponenta funduszu będą realizowane przez wysłanie do kontrahentów pism z prośbami o potwierdzenie wykazanych sald. Tej formy inwentaryzacji nie stosuje się do należności spornych i wątpliwych.
  6. Potwierdzenie sald należności wysyła się do kontrahenta listem poleconym w dwóch egzemplarzach. Jeden z wysłanych egzemplarzy powinien wrócić do Departamentu Budżetu potwierdzony przez kontrahenta. Jeżeli nie udało się uzyskać potwierdzenia salda, wówczas saldo podlega inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald kont księgowych. Wzór potwierdzenia sald należności jest określony w *załączniku nr 9 do zasad rachunkowości*.
  7. Inwentaryzacja dokonywana jest w ostatnim kwartale roku obrotowego, nie później niż do 15 dnia następnego roku.
  8. Wykonanie inwentaryzacji w Ministerstwie na poziomie dysponenta części oraz dysponenta funduszu powierza się głównemu księgowemu oraz członkom komisji inwentaryzacyjnej powołanej spośród pracowników Departamentu Budżetu. Członków komisji inwentaryzacyjnej powołuje dyrektor Departamentu Budżetu lub jego zastępca. Wzór wykazu członków komisji inwentaryzacyjnej na poziomie dysponenta części oraz wzór wykazu członków komisji inwentaryzacyjnej na poziomie dysponenta funduszu jest określony odpowiednio w *załączniku nr 10* i *załączniku nr 11 do zasad rachunkowości*.
  9. Z przeprowadzonych czynności inwentaryzacyjnych na poziomie dysponenta części oraz dysponenta funduszu sporządza się pisemne potwierdzenie, którego wzór jest określony odpowiednio w *załączniku nr 12* i *załączniku nr 13 do zasad rachunkowości*.

VIII. Postanowienia uzupełniające

1. Dowody księgowe sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym akceptuje i zatwierdza do realizacji główny księgowy albo osoba upoważniona oraz dyrektor Departamentu Budżetu albo zastępca dyrektora albo osoba upoważniona.

2. Uwzględniając specyfikę przepływów finansowych dysponenta części przyjmuje się zasadę, że przekazanie dochodów na centralny rachunek bieżący dochodów budżetu państwa następuje po podpisaniu dokumentu pod nazwą „*Dyspozycja przekazania dochodów w dniu...*”, a przekazanie środków budżetu państwa po podpisaniu dokumentu pod nazwą „*Dyspozycja przekazania środków budżetowych w dniu...*”, których wzory są określone w załączniku nr 14 do zasad rachunkowości.
3. Uwzględniając specyfikę przepływów finansowych dysponenta funduszu przyjmuje się zasadę, że przekazanie środków następuje po podpisaniu dokumentu pod nazwą „*Dyspozycja wypłaty środków Funduszu Dróg Samorządowych w dniu...*” lub „*Dyspozycja wypłaty środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w dniu...*”, których wzory są określone w załączniku nr 15 do zasad rachunkowości.
4. Dokumenty pod nazwą „*Dyspozycja przekazania dochodów w dniu...*”, „*Dyspozycja przekazania środków budżetowych w dniu...*”, „*Dyspozycja wypłaty środków Funduszu Dróg Samorządowych w dniu...*” lub „*Dyspozycja wypłaty środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w dniu...*” stanowią integralną część z innymi dokumentami uzyskanymi z właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Ministerstwa albo dokumentami powstałymi w wydziałach Departamentu Budżetu.
5. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3, podpisywane są przez:
  - 1) osobę sporządzającą (sprawdzenie formalno-rachunkowe) – pracownik wydziału realizującego płatność w Departamencie Budżetu;
  - 2) osobę sprawdzającą – naczelnik wydziału odpowiedzialnego za realizację płatności w Departamencie Budżetu albo osoba zastępująca;
  - 3) osobę akceptującą – główny księgowy albo osoba upoważniona oraz dyrektor Departamentu Budżetu albo zastępca dyrektora albo osoba upoważniona.

W szczególnych, uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się podpisanie wyżej wymienionych dokumentów przez osobę sporządzającą, osobę sprawdzającą i jedną z osób wskazanych jako osoby akceptujące dokument.
6. Dla dysponenta części prowadzone są wyodrębnione rachunki bankowe w NBP, a dla dysponenta funduszu w BGK. Do dysponowania środkami na tych rachunkach upoważnieni są pracownicy Ministerstwa, zgodnie z obowiązującymi kartami wzorów podpisów.
7. W związku z porozumieniami zawartymi z wojewodami – na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych – do dysponowania środkami zgromadzonymi na subkontach Funduszu Dróg Samorządowych upoważnieni są również pracownicy urzędów wojewódzkich, zgodnie z obowiązującymi kartami wzorów podpisów.
8. Środki budżetu państwa gromadzone na rachunkach bankowych są nieoprocentowane – zgodnie z umowami rachunków bankowych. Środki przechowywane na rachunkach sum depozytowych w szczególności w celu zabezpieczenia należytego wykonania umów zwracane będą bez odsetek.
9. Środki Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej uzyskiwane z innych wpływów niż dotacje z budżetu państwa, gromadzone są na

rachunkach podlegających przekazaniu w zarządzenie Ministra Finansów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzenie. Wzór dyspozycji przekazania wolnych środków w zarządzenie Ministra Finansów jest określony w *załączniku nr 16* do zasad rachunkowości.

10. Środki Funduszu Dróg Samorządowych uzyskane z dotacji z budżetu państwa gromadzone są na rachunkach bankowych nie podlegających przekazaniu w zarządzenie Ministra Finansów.

11. Do wszystkich rachunków dysponenta części oraz dysponenta funduszu otworzono rachunki VAT.

12. Stosuje się następujące daty ujęcia dokumentów księgowych w komputerowym systemie finansowo-księgowym Quorum:

- 1) data dokumentu księgowego – data przyporządkowująca operację do właściwego okresu sprawozdawczego, jeśli dokument podlega zaewidencjonowaniu do poprzedniego okresu, za datę przyjmuje się ostatni dzień tego okresu;
- 2) data wystawienia – data wprowadzenia dokumentu do ksiąg;
- 3) data operacji gospodarczej – data dokumentu źródłowego w szczególności data wyciągu bankowego.

Nazwy: „Data dokumentu księgowego”, „Data wystawienia” oraz „Data operacji gospodarczej” wynikają z terminologii stosowanej w komputerowym systemie finansowo-księgowym Quorum.

13. Zbiory danych zawarte w komputerowym systemie finansowo-księgowym Quorum archiwizowane są regularnie przez Biuro Zarządzania Kryzysowego. Zbiory dokumentów finansowo-księgowych dysponenta części oraz dysponenta funduszu przechowywane są w Departamencie Budżetu, a następnie przekazywane do archiwum Ministerstwa zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

I. Syntetyczny plan kont obowiązujący dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury.

KONTA BILANSOWE

Zespół 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”

- 130 - Rachunek bieżący jednostki
- 136 - Rachunek państwowych funduszy celowych
- 137 - Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi
- 139 - Inne rachunki bankowe

Zespół 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”

- 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 - Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich
- 226 - Długoterminowe należności budżetowe
- 227 - Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich
- 228 - Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi
- 240 - Pozostałe rozrachunki
- 243 - Rozrachunki z tytułu mylnych obciążeń i uznań
- 245 - Wpływy do wyjaśnienia
- 290 - Odpisy aktualizacyjne należności

Zespół 4 – „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”

- 401 - Zużycie materiałów i energii
- 402 - Usługi obce
- 403 - Podatki i opłaty
- 409 - Pozostałe koszty rodzajowe

Zespół 7 – „Przychody, dochody i koszty”

- 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych
- 750 - Przychody finansowe
- 751 - Koszty finansowe
- 760 - Pozostałe przychody operacyjne
- 761 - Pozostałe koszty operacyjne

Zespół 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”

- 800 - Fundusz jednostki
- 810 - Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
- 840 - Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 853 - Fundusze celowe
- 860 - Wynik finansowy

KONTA POZABILANSOWE

- 970 - Płatności ze środków europejskich
- 972 - Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych

- 979 - Plan finansowy dochodów budżetowych
- 980 - Plan finansowy wydatków budżetowych
- 981- Plany finansowe niewygasających wydatków
- 982 - Plan wydatków środków europejskich
- 983 - Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego
- 984 - Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat
- 986 – Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Przychody)
- 987 – Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Koszty)
- 988 – Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Przychody)
- 989 - Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Koszty)
- 992 - Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa
- 997 - Zaangażowanie środków funduszy pomocowych
- 998 - Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- 999 - Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

II. Wzorcowy schemat budowy kont analitycznych dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

1. W określaniu kont analitycznych środków budżetowych stosuje się następującą zasadę:

- I poziom analityki - 3 cyfry - symbol konta syntetycznego,
- II poziom analityki - 2 cyfry - symbol części budżetowej,
- III poziom analityki - 5 cyfr - symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej,
- IV poziom analityki - 4 cyfry - symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej

2. W określaniu kont analitycznych budżetu środków europejskich stosuje się następującą zasadę:

- I poziom analityki - 3 cyfry - symbol konta syntetycznego,
- II poziom analityki - 2 cyfry - symbol części budżetowej,
- III poziom analityki - 5 cyfr - symbol rozdziału klasyfikacji budżetowej,
- IV poziom analityki - 4 cyfry - symbol paragrafu klasyfikacji budżetowej.

Dodatkowa analityka prowadzona jest z wykorzystaniem słowników, które umożliwiają prowadzenie ewidencji określającej dodatkowe informacje wg potrzeb, a w szczególności: beneficjenta, źródło finansowania, zadanie w układzie zadaniowym, typ rozrachunku.

Operacje dotyczące wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego ujmowane będą na odpowiednich kontach z wyróżnikiem literowym „NW”.

Operacje dotyczące zdarzeń Funduszu Dróg Samorządowych ujmowane będą na odpowiednich kontach z wyróżnikiem literowym „FDS”.

Operacje dotyczące zdarzeń Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ujmowane będą na odpowiednich kontach z wyróżnikiem literowym „FRP”.

III. Opis kont księgowych

KONTA BILANSOWE

Konto 130 - Rachunek bieżący jednostki

Jest przeznaczony do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunkach bankowych dochodów i wydatków oraz wydatków niewygasających dysponenta części. Zapisy na tym koncie dotyczące dochodów i wydatków rozróżnione są w słowniku „źródło finansowania”.

Dochodem budżetowym są wpływy uzyskane przez dysponenta części z tytułu przychodów podlegających zarachowaniu na dochody budżetu państwa.

Na stronie Wn ujmowane są wpłaty dochodów budżetowych realizowane przez dysponenta części.

Na stronie Ma ujmowane są zwroty nadpłat i zwroty nienależnie pobranych dochodów oraz okresowe przelewy dochodów budżetowych do Ministerstwa Finansów.

Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów prowadzona do konta 130 uwzględnia podziałki klasyfikacji budżetowej oraz wymogi sprawozdawczości budżetowej.

Wydatkiem budżetowym dysponenta części jest każda kwota pobrana z rachunku bieżącego wydatków budżetowych niezależnie od jej przeznaczenia, za wyjątkiem środków budżetowych przekazywanych dysponentom niższego stopnia na sfinansowanie zadań ujętych w ich planach finansowych.

Na stronie Wn ujmowane są:

- środki pieniężne przekazywane przez Ministerstwo Finansów, które są przeznaczone na pokrycie wydatków budżetowych dysponenta części oraz do przekazania dysponentom niższego stopnia,

- zwroty niewykorzystanych środków pieniężnych przekazane przez dysponentów niższego stopnia, inne jednostki sektora finansów publicznych lub automatyczne dokonane przez NBP.

Na stronie Ma ujmowane są:

- wydatki dysponenta części zgodnie z planem finansowym,
- wypłaty dotacji,
- przelewy środków pieniężnych na realizację wydatków przez dysponentów niższego stopnia,
- zwroty do Ministerstwa Finansów niewykorzystanych środków pieniężnych.

Analityczna ewidencja zrealizowanych przez dysponenta części wydatków budżetowych prowadzona do konta 130 uwzględnia podziałki klasyfikacji budżetowej oraz wymogi sprawozdawczości budżetowej i budżetu zadaniowego, przy czym środki przekazywane dysponentom niższego stopnia są ewidencjonowane z podziałem na poszczególne jednostki budżetowe. Operacje dotyczące wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego ujmowane będą z wyróżnikiem literowym „NW”.

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że np. do zwrotów nadpłat dochodów, zwrotów niewykorzystanych środków budżetowych, błędnych zapisów wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny (po obydwu stronach konta). Zapis ten powoduje zmniejszenie wykonania wpływów środków budżetowych; zmniejszając obroty na koncie 130 nie wpływa się na saldo tego konta, zapewniając możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych oraz innych określonych w odrębnych przepisach.

Na koncie 130 - dokonuje się zapisów na podstawie wyciągów bankowych, co oznacza, że musi zachodzić pełna zgodność pomiędzy księgowością jednostki, a księgowością banku. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeśli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

Saldo konta 130 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu środków pieniężnych otrzymanych na wydatki budżetowe, niewykorzystanych do końca roku oraz przelewu do budżetu dochodów pobranych, lecz nieprzekazanych do końca roku.

Typowe zapisy strony Wn konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” - dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłaty z tytułu dochodów budżetowych	221
2.	Wpływ z Ministerstwa Finansów środków budżetowych na pokrycie wydatków budżetowych dysponenta części oraz wydatków budżetowych dysponentów niższego stopnia	223
3.	Zwroty środków budżetowych niewykorzystanych w danym dniu/roku przez dysponentów podległych	223
4.	Zwroty dotacji budżetowych przekazanych w danym roku	224

Typowe zapisy strony Ma konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” - dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zwroty nadpłat dochodów budżetowych	221
2.	Okresowe przelewy zrealizowanych dochodów budżetowych odprowadzanych odpowiednio na centralny rachunek bieżący budżetu państwa	222
3.	Zrealizowane przez dysponenta części wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym, np.: wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa	240
4.	Wartość przekazanych dotacji budżetowych	224
5.	Przelew środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia	223
6.	Zwrot do Ministerstwa Finansów niewykorzystanych w danym dniu/roku wydatków budżetowych	223

Konto 136 – Rachunek państwowych funduszy celowych

Konto 136 służy do ewidencji środków pieniężnych państwowego funduszu celowego zgromadzonych na wyodrębnionych rachunkach bankowych, którymi dysponuje minister wskazany w ustawie tworzącej fundusz.

Na koncie 136 - dokonuje się zapisów na podstawie wyciągów bankowych, co oznacza, że musi zachodzić pełna zgodność pomiędzy księgowością jednostki, a księgowością banku. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeśli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów.

Na stronie Wn konta 136 ujmuje się wszystkie wpływy środków na rachunek bankowy, na stronie Ma ujmuje się wypłaty środków z rachunku bankowego.

Ewidencja szczegółowa do konta 136 prowadzona jest według rachunków bankowych dla poszczególnych funduszy, uwzględnia także podziałki klasyfikacji budżetowej oraz wymogi sprawozdawczości budżetowej i budżetu zadaniowego, przy czym środki przekazywane do Wojewodów ewidencjonowane są jako przelewy redystrybucyjne.

Dodatkowo operacje dotyczące zdarzeń Funduszu Dróg Samorządowych ujmowane są z wyróżnikiem literowym „FDS”, a w zakresie zdarzeń Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z wyróżnikiem literowym „FRP”.

Na koncie 136 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że np. do zwrotów nadpłat przychodów, zwrotów niewykorzystanych środków, błędnych zapisów wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny (po obydwu stronach konta). Zapis ten powoduje zmniejszenie wielkości wpływów środków finansowych; zmniejszając obroty na koncie 136 nie wpływa na saldo tego konta, zapewniając możliwość prawidłowego ustalenia wysokości tych obrotów oraz niezbędne dane do sporządzenia sprawozdań finansowych, budżetowych oraz innych określonych w odrębnych przepisach.

Konto 136 - może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 136 „Rachunek państwowych funduszy celowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływ środków z tytułu przychodów	853,240
2.	Wpłaty z dotacji budżetu państwa	853, 240
3.	Wpłaty odsetek od wolnych środków przekazanych w zarządzanie MF	853, 240

Typowe zapisy strony Ma konta 136 „Rachunek państwowych funduszy celowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przekazanie środków do wojewody	240,853
2.	Obciążenie kosztami prowadzenia rachunku	240, 853
3.	Wypłaty środków do jst na realizację zadań obronnych	240, 853
4.	Zwrot nadpłaty przychodów	240, 853

Konto 137 - Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

Konto służy do ewidencji środków pieniężnych pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi innych niż środki europejskie, w tym dla programów i projektów, o których mowa w art. 112 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. poz. 1241, z późn. zm.).

Na koncie 137 dokonuje się księgowania na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką, a bankiem.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływ środków na rachunek bankowy, a także dokonane zwroty kwot wraz z odsetkami w korespondencji z kontem 228.

Na stronie Ma ujmuje się wypływ tych środków, w korespondencji z kontem 228. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 137 powinna umożliwić ustalenie stanu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi w podziale na źródła ich pochodzenia oraz rachunki bankowe.

Na koncie tym rozliczane są również dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z wyceny walut obcych – zapisów dokonuje się ze znakiem „+” lub „-”. Zważywszy na specyfikę przepływów finansowych w ramach walut obcych (dysponent części występuje jedynie w roli przekaznika środków), różnice kursowe nie generują przychodów oraz kosztów. W związku z powyższym różnice kursowe rozliczane są na tym koncie w korespondencji z kontami, na których zaksięgowano wpływ środków w walutach obcych, tj. m. in. konto 228, 240.

Konto 137 - może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Typowe zapisy strony Wn konta 137 „Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Otrzymane środki na realizację programów UE/projektów UE Otrzymane zwroty środków od beneficjentów	228, 240
2.	Rozliczenie różnic kursowych	228, 240
3.	Naliczenie odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych	228

Typowe zapisy strony Ma konta 137 „Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przekazanie środków do beneficjenta	228
2.	Rozliczenie różnic kursowych	228, 240
3.	Zwrot środków UE do Ministerstwa Finansów/Komisji Europejskiej	228, 240

Konto 139 - Inne rachunki bankowe

Konto służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia w szczególności w zakresie sum depozytowych, sum na zlecenie. Konto 139 - może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na innych rachunkach bankowych.

Na koncie tym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między księgowością jednostki a bankiem.

Ewidencja szczegółowa do konta 139 prowadzona jest według rachunków bankowych z podziałem na poszczególne tytuły.

Dla dysponenta części na koncie 139 ewidencjonowane są m.in. środki wpływające na rachunek bankowy przeznaczony dla dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa, kwoty zatrzymane w celu zabezpieczenia realizacji umów oraz środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na finansowanie realizacji zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę.

Typowe zapisy strony Wn konta 139 „Inne rachunki bankowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływy dotyczące dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa	240
2.	Wpływy środków z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na finansowanie zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę	240

Typowe zapisy strony Ma konta 139 „Inne rachunki bankowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przekazanie środków na dofinansowanie zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę	240
2.	Przelewy z tytułu zwrotu niewykorzystanych środków sum na zlecenie lub sum depozytowych	240
3.	Przekazanie dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa na odpowiednie rachunki bieżące dochodów lub wydatków	240

Konto 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych.

Konto 221 służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone w danym roku budżetowym należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, zaś na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności.

Konto może wykazywać dwa salda, gdzie saldo Wn wskazuje należności z tytułu dochodów budżetowych, zaś saldo Ma dotyczy zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Typowe zapisy strony Wn konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Należności jednostek budżetowych z tytułu niepodatkowych dochodów budżetowych z podstawowej działalności operacyjnej	720
2.	Należności jednostek budżetowych z tytułu odsetek przypisanych za zwłokę w zapłacie należności ujętych na tym koncie oraz odsetek bankowych	750
3.	Należności jednostek budżetowych z tytułu kar i grzywien nakładanych zgodnie z zawartymi umowami na przewoźników kolejowych	720
4.	Zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu	130, 720
5.	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych – w wysokości raty należnej za dany rok	226
6.	Przypisanie do zwrotu nierozliczonej dotacji udzielonej w poprzednim roku	224

Typowe zapisy strony Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych np.: zwrotu nadmiernie pobranych w latach ubiegłych dotacji oraz wpłaty z tytułu kar i grzywien nakładanych zgodnie z zawartymi umowami na przewoźników kolejowych	130
2.	Zmniejszenie uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych	720

3.	Przeniesienie należności z tytułu dochodów budżetowych na należności długoterminowe	226
4.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych objętych odpisem aktualizującym	290
5.	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych nieobjętych odpisem aktualizującym	751, 761

Konto 222 - Rozliczenie dochodów budżetowych.

Konto 222 - służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 księguje się okresowe przelewy na rachunek dochodów Ministerstwa Finansów, zaś na stronie Ma ujmuje się roczne przeniesienie zrealizowanych przez dysponenta części dochodów na konto 800 Fundusz jednostki.

Dla dysponenta części przyjęto zasadę, że przeniesienie zrealizowanych dochodów na konto 800 Fundusz jednostki będzie realizowane raz w roku na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przelew pobranych dochodów budżetowych na rachunek budżetu państwa	130

Typowe zapisy strony Ma konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeniesienie na podstawie rocznego sprawozdania budżetowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych	800

Konto 223 - Rozliczenie wydatków budżetowych.

Konto 223 służy do rozliczenia środków budżetu państwa otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym.

Dla dysponenta części przyjęto zasadę, że przeniesienie zrealizowanych wydatków na konto 800 Fundusz jednostki będzie realizowane raz w roku na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych dysponenta części.

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się:

- przelewy środków dla dysponentów niższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych,
- przeniesienie na podstawie rocznych sprawozdań budżetowych zrealizowanych w ciągu okresu wydatków budżetowych dysponenta części na konto 800 – Fundusz jednostki,
- zwrot na rachunek dysponenta części niewykorzystanych do końca roku wydatków budżetowych.

Na stronie Ma - księguje się:

- wpływy środków otrzymanych z Ministerstwa Finansów,
- zwroty środków niewykorzystanych w danym roku budżetowym.

W ciągu roku konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych z Ministerstwa Finansów lecz nie wykorzystanych na pokrycie wydatków. Saldo ulega likwidacji poprzez przekazanie na rachunek Ministerstwa Finansów niewykorzystanych do końca roku środków budżetowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przelewy środków budżetowych dla dysponentów niższego stopnia na pokrycie ich wydatków budżetowych	130
2.	Przekazanie do Ministerstwa Finansów niewykorzystanych do końca roku środków z tytułu wydatków budżetowych	130
3.	Roczne przeniesienie na podstawie sprawozdań budżetowych zrealizowanych wydatków budżetowych dysponenta części	800

Typowe zapisy strony Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływy środków budżetowych otrzymanych z Ministerstwa Finansów	130
2.	Zwroty niewykorzystanych w danym roku środków z tytułu wydatków budżetowych od dysponentów niższego stopnia	130

Konto 224 - Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Konto służy do ewidencji udzielonych dotacji budżetowych.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się wartość przekazanych dotacji, a na stronie Ma wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone.

Saldo Wn konta oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartości dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane.

Typowe zapisy strony Wn konta 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wartość przekazanych dotacji budżetowych	130

Typowe zapisy strony Ma konta 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Uznanie dotacji za rozliczoną	810
2.	Zwrot dotacji w roku jej przekazania	130
3.	Zakwalifikowanie na początku roku następnego dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem do zwrotu na dochody budżetowe	221

Konto 226 – Długoterminowe należności budżetowe

Konto służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem. Ewidencja szczegółowa do konta 226 zapewnia możliwość ustalenia stanu poszczególnych należności budżetowych.

Na stronie Wn konta 226 ujmuje się wartość długoterminowych należności a także przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych.

Na stronie Ma ujmowane są w szczególności przeniesienia należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok.

Saldo Wn konta oznacza wartość długoterminowych należności.

Typowe zapisy strony Wn konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wartość należności budżetowych wymagalnych w przyszłych latach	840
2.	Przeniesienie krótkoterminowych należności do należności długoterminowych	221

Typowe zapisy strony Ma konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeniesienie długoterminowych należności wymagalnej w danym roku do należności krótkoterminowych	221

Konto 227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich

Konto służy do ewidencji rozliczenia wydatków z budżetu środków europejskich ujętych w planie wydatków środków europejskich.

Na stronie Wn konta 227 ujmuje się w szczególności w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia wydatków z budżetu środków europejskich na podstawie sprawozdań budżetowych na konto 800.

Na stronie Ma konta 227 ujmuje się w szczególności: wpływ środków europejskich na pokrycie wydatków związanych z realizacją programów i projektów finansowanych z tych środków; przeksięgowanie kwoty uregulowanego zobowiązania wobec wykonawcy na podstawie informacji z Banku Gospodarstwa Krajowego o dokonaniu płatności na rachunek wykonawcy.

Typowe zapisy strony Wn konta 227 „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Okresowe lub roczne przeniesienia wydatków z budżetu środków europejskich na podstawie sprawozdań budżetowych	800

Typowe zapisy strony Ma konta 227 „Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływ środków europejskich na pokrycie wydatków związanych z realizacją programów i projektów finansowanych z tych środków przeksięgowanie kwoty uregulowanego zobowiązania wobec wykonawcy na podstawie informacji z Banku Gospodarstwa Krajowego o dokonaniu płatności na rachunek wykonawcy	Konta zespołu 2

Konto 228 – „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi”

Konto 228 służy do ewidencji i rozliczeń środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, innych niż środki europejskie, w tym dla programów i projektów, o których mowa w art. 112 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych.

Na stronie Wn konta 228 ujmuje się w szczególności przekazanie środków na pokrycie wydatków realizowanych ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi innym jednostkom, w korespondencji z kontem 137.

Na stronie Ma konta 228 ujmuje się w szczególności wpływ środków otrzymanych na pokrycie wydatków realizowanych ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub przeznaczonych dla innych jednostek, w korespondencji z kontem 137.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta umożliwi ustalenie stanu rozliczeń środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi w podziale na źródła ich pochodzenia.

Na koncie tym rozliczane są także dodatnie i ujemne różnice kursowe wynikające z wyceny walut obcych.

Typowe zapisy strony WN konta 228 „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przekazanie środków do beneficjenta	137, 240
2.	Rozliczenie różnic kursowych	
3.	Zwrot środków UE do Ministerstwa Finansów / Komisji Europejskiej	

Typowe zapisy strony MA konta 228 „Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Otrzymane środki na realizację programów UE/projektów UE	137, 240
2.	Otrzymane zwroty środków od beneficjentów	
3.	Rozliczenie różnic kursowych	
4.	Naliczenie odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych	

Konto 240 - Pozostałe rozrachunki

Konto 240 służy ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na innych kontach rozrachunkowych.

Na stronie Wn ujmowane są m.in.:

- zapłata zobowiązań finansowych, wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa;
- wypłaty z rachunków bankowych sum na zlecenie, sum depozytowych lub z rachunku bankowego otworzonego dla dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa;
- odpisanie zobowiązań przedawnionych ujętych na tym koncie
- przekazanie wolnych środków państwowych funduszy celowych w zarządzanie overnight i terminowe Ministra Finansów
- zapłata zobowiązań finansowych FDS w zakresie zadań obronnych
- przekazanie środków funduszu celowego do Wojewodów
- należności w zakresie funduszy celowych

Na stronie Ma konta - ewidencjonuje się przede wszystkim:

- zobowiązania do zapłaty np.: wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa;
- wpływy na rachunki bankowe sum depozytowych i sum na zlecenie oraz na rachunek bankowy otworzony dla dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa;
- zwroty dotacji udzielonych w latach ubiegłych;
- odpisanie zasądzonych lub oddalonych roszczeń spornych;
- odpisanie należności i roszczeń nieistotnych oraz umorzonych lub przedawnionych;
- błędne uznania i korekty błędnych obciążeń bankowych
- wpływy na rachunki funduszy celowych

- zwrot wolnych środków funduszy celowych przekazanych w zarządzanie overnight i zarządzanie terminowe Ministra Finansów
- zobowiązania do zapłaty ze środków FDS w związku z realizacją zadań obronnych.

Na koncie 240 mogą wystąpić dwa salda, z czego Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, zaś saldo Ma oznacza stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

Na koncie 240 wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny (po obydwu stronach konta) np. do zwrotów nadpłat przychodów, zwrotów wolnych środków przekazanych w zarządzanie Ministra Finansów, zwrotów niewykorzystanych środków, błędnych zapisów. Zapis ten powoduje zmniejszenie wielkości wpływów środków finansowych; zmniejszając obroty na koncie 240 nie wpływa na saldo tego konta.

Ewidencja analityczna do konta 240 prowadzona jest według kontrahentów z uwzględnieniem zadań budżetu zadaniowego, tytułów poszczególnych rozrachunków, roszczeń i rozliczeń. Operacje dotyczące zdarzeń Funduszu Dróg Samorządowych ujmowane są z wyróżnikiem literowym „FDS”, a w zakresie zdarzeń Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z wyróżnikiem literowym „FRP”.

Typowe zapisy strony Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Realizacja wydatków w ramach rozdziału 752 – Obrona narodowa	130
2.	Zwrot niewykorzystanych sum na zlecenie, sum zabezpieczenia oraz wypłata sum depozytowych,	139
3.	Przekazanie środków z rachunków utworzonych dla dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa	139
4.	Umorzenie należności oraz odpisanie należności przedawnionych lub nieistotnych obciążające pozostałe koszty operacyjne	761
5.	Przekazanie wolnych środków zgromadzonych na rachunkach funduszy celowych w zarządzanie overnight i zarządzanie terminowe	136
7.	Uregulowanie zobowiązań finansowych FDS związanych z realizacją zadań obronnych	136
8.	Przekazanie środków funduszu celowego do Wojewodów	136
9.	Wartość należności Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	853

Typowe zapisy strony Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zwrot niewykorzystanych wydatków budżetowych w bieżącym roku (wznowienie wydatków)	130
2.	Wpłaty należności	130,139
3.	Otrzymane sumy na zlecenie, kwoty kaucji, wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz wpłaty sum depozytowych	139
4.	Zasądzone należności z tytułu odsetek	750,130,137
5.	Niesłuszne obciążenia i korekty błędnych uznań dokonanych przez bank	139
6.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych	290
7.	Wpłaty na rachunek funduszu celowego	136
8.	Zobowiązania dysponenta funduszu celowego wobec Wojewodów	853
9.	Zobowiązania dysponenta FDS w związku z realizacją zadań obronnych	853
10.	Zwrot środków funduszy celowych przekazanych na rachunek Ministra Finansów w BGK w zarządzanie overnight i zarządzanie terminowe	136

Konto 243 – Rozrachunki z tytułu mylnych obciążeń i uznań

Konto służy do ewidencji mylnych obciążeń lub uznań rachunków bankowych nieobjętych ewidencją na koncie 245.

Na stronie Ma konta 243 ujmowane są mylne wpływy na rachunki bankowe, natomiast na stronie Wn ujmuje się mylne obciążenia rachunków bankowych oraz zwroty mylnych wpłat.

Konto 243 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan mylnych obciążeń, a saldo Ma stan mylnych uznań rachunków bankowych.

Typowe zapisy strony Wn konta 243 „Rozrachunki z tytułu mylnych obciążeń i uznań” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływ środków na rachunek	130, 137, 139

Typowe zapisy strony Ma konta „Rozrachunki z tytułu mylnych obciążeń i uznań” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zwrot mylnych wpłat,	130, 137, 139
2.	Przekazanie mylnie wpłaconych środków na właściwy rachunek bankowy	130, 137, 139.

Konto 245 - Wpływy do wyjaśnienia

Konto służy do ewidencji wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn ujmuje się kwoty zwrotu wyjaśnionych wpłat, a na stronie Ma ujmuje się kwoty niewyjaśnionych wpłat.

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat.

Typowe zapisy strony Wn konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zwrot wyjaśnionej, mylnie wpłaconej kwoty należności	130, 137, 139
2.	Uznanie wpłaty za spłatę należności	221

Typowe zapisy strony Ma konta 245 „Wpływy do wyjaśnienia” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpływ na rachunek kwoty do wyjaśnienia	130

Konto 290 – Odpisy aktualizacyjne należności

Konto służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych wraz z odsetkami przypisanymi, ale niezapłaconymi do dnia bilansowego.

Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizacyjnych należności, a na stronie Ma zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności.

Konto może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizacyjnych należności oraz wartość odsetek należnych, a niezapłaconych do dnia bilansowego

Ewidencja szczegółowa powinna zapewniać ustalenie odpisów aktualizacyjnych wartość poszczególnych należności według tytułów i grup należności.

Typowe zapisy strony Wn konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego w związku z zapłatą należności	750, 240,
2.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego o kwotę roszczenia spornego w przypadku przegrania sprawy w sądzie.	240, 750, 760,
3.	Zmniejszenie odpisu aktualizacyjnego w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych	221, 240
4.	Zmniejszenie odpisu aktualizującego należności w związku z ustaniem przyczyn dokonania tego odpisu	750, 760
5.	Zmniejszenie stanu odpisu aktualizującego należności dotyczących dysponenta funduszu	853

Typowe zapisy strony Ma konta 290 „Odpisy aktualizujące należności” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Odpis aktualizujący wątpliwe należności	751, 761, 853
2.	Zwiększenie odpisu aktualizującego o równowartość zwiększenia należności z tytułu zasądzonych kosztów postępowania sądowego i odsetek	751
3.	Wartość przypisanych ale niezapłaconych do dnia bilansowego odsetek od należności	240

Konto 401 – Zużycie materiałów i energii

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i energii.

Na stronie Wn księguje się przede wszystkim poniesione koszty z tytułu zużycia materiałów i energii w rozdziale 75212 – Pozostałe wydatki obronne. Na stronie Ma ujmuje się zmniejszenia poprzednio ujętych kosztów oraz przeniesienie salda kosztów występującego na koniec roku.

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza poniesione od początku roku koszty. Saldo konta 401 przenosi się na koniec roku obrotowego na konto 860.

Typowe zapisy strony Wn konta 401 „Zużycie materiałów i energii” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa	240

Typowe zapisy strony Ma konta 401 „Zużycie materiałów i energii” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów z tytułu zwrotu w roku budżetowym wcześniej dokonanych wydatków	240
2.	Przeniesienie na koniec roku salda poniesionych kosztów	860

Konto 402 – Usługi obce

Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych ponoszonych w ramach działu 752 – obrona narodowa.

Na stronie Wn księguje się przede wszystkim poniesione w okresie bieżącym koszty usług obcych związane z obronnością państwa. Na stronie Ma ujmuje się zmniejszenia poprzednio ujętych kosztów oraz przeniesienie salda kosztów występującego na koniec roku.

Konto 402 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza poniesione od początku roku koszty usług obcych. Saldo konta 402 przenosi się na koniec roku obrotowego na konto 860 – Wynik finansowy.

Typowe zapisy strony Wn konta 402 „Usługi obce” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa	240

Typowe zapisy strony Ma konta 402 „Usługi obce” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów z tytułu zwrotu w roku budżetowym wcześniej dokonanych wydatków	240
2.	Przeniesienie na koniec roku salda poniesionych kosztów	860

Konto 403 – Podatki i opłaty

Konto 403 służy do ewidencji kosztów m.in. z tytułu podatków od nieruchomości w ramach działu 752 – obrona narodowa.

Na stronie Wn księguje się przede wszystkim poniesione w okresie bieżącym koszty z tytułu podatków i opłat, na stronie Ma ujmuje się zmniejszenia poprzednio ujętych kosztów oraz przeniesienie salda kosztów występującego na koniec roku.

Konto 403 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza poniesione od początku roku koszty z tytułu podatków i opłat. Saldo konta 403 przenosi się na koniec roku obrotowego na konto 860 – Wynik finansowy.

Typowe zapisy strony Wn konta 403 „Podatki i opłaty” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa	240

Typowe zapisy strony Ma konta 403 „Podatki i opłaty” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów z tytułu zwrotu w roku budżetowym wcześniej dokonanych wydatków	240
2.	Przeniesienie na koniec roku salda poniesionych kosztów	860

Konto 409 – Pozostałe koszty rodzajowe

Konto 409 służy do ewidencji kosztów, które nie kwalifikują się do ujęcia na kontach 401 - 403.

Na stronie Wn księguje się przede wszystkim kwoty poniesionych kosztów w ramach działu 752 – obrona narodowa. Na stronie Ma ujmuje się zmniejszenia poprzednio ujętych kosztów oraz przeniesienie salda kosztów występującego na koniec roku.

Konto 409 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza poniesione od początku roku koszty. Saldo konta 409 przenosi się na koniec roku obrotowego na konto 860 - Wynik finansowy.

Typowe zapisy strony Wn konta 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wydatki realizowane w ramach zadań na rzecz obronności państwa nie ujęte na kontach 401 - 403	240

Typowe zapisy strony Ma konta 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zmniejszenie kosztów z tytułu zwrotu w roku budżetowym wcześniej dokonanych wydatków	240
2.	Przeniesienie na koniec roku salda poniesionych kosztów	860

Konto 720 - Przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Konto służy do ewidencji dochodów budżetowych związanych z działalnością podstawową jednostki. (np. zwroty niewykorzystanych środków z lat ubiegłych, naliczone kary).

Na stronie Wn konta 720 księguje się odpisy z tytułu dochodów budżetowych, zaś na stronie Ma przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Ewidencja szczegółowa konta 720 zapewnia gromadzenie informacji niezbędnych do sporządzenia sprawozdań budżetowych.

W końcu roku obrotowego saldo konta przenosi się konto 860 – Wynik finansowy.

Typowe zapisy strony Wn konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Odpisy i korekty należności	221
2.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych	860

Typowe zapisy strony Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłaty dochodów budżetowych	130, 221
2.	Zaliczenie do przychodów z tytułu dochodów budżetowych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione	245

Konto 750 – Przychody finansowe

Konto służy do ewidencji przychodów finansowych, a w szczególności przychodów z tytułu operacji finansowych, odsetek m.in. za zwłokę w zapłacie należności, dodatnich różnic kursowych.

W końcu roku obrotowego konto 750 stroną Wn przenosi się na stronę Ma konta 860. Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 750 „Przychody finansowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych	860

Typowe zapisy strony Ma konta 750 „Przychody finansowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłaty odsetek od należności niezapłaconych w terminie	130, 221, 240
2.	Przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału	221, 240
3.	Zmniejszenie odpisów aktualizacyjnych należności dotyczących przychodów finansowych	290
4.	Zaliczenie do przychodów finansowych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione	240, 245

Konto 751 – Koszty finansowe

Konto służy do ewidencji kosztów finansowych, a w szczególności odsetek za zwłokę, odpisów aktualizacyjnych wartość należności z tytułu operacji finansowych, ujemne różnice kursowe.

W końcu roku obrotowego konto 751 stroną Ma przenosi się na stronę Wn konta 860. Na koniec roku konto 751 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 751 „Koszty finansowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Naliczone na koniec kwartału wymagalne odsetki od niezapłaconych w terminie należności	221,240
2.	Odpisy aktualizacyjne należności dotyczących przychodów finansowych	290

Typowe zapisy strony Ma konta 751 „Koszty finansowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych	860

Konto 760 – Pozostałe przychody operacyjne

Konto służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na koncie 720 i 750.

W końcu roku obrotowego konto 760 stroną Wn przenosi się na stronę Ma konta 860. Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych	860

Typowe zapisy strony Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłata należności	130, 221
2.	Zmniejszenie wartości odpisu aktualizacyjnego w skutek np. uregulowania należności	290

Konto 761 – Pozostałe koszty operacyjne

Konto służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, a w szczególności kar, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące od należności, koszty postępowania sądowego.

W końcu roku obrotowego konto 761 stroną Ma przenosi się na stronę Wn konta 860. Na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 761 „Pozostałe koszty operacyjne” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Zapłacone lub naliczone kary, odszkodowania i koszty postępowania spornego	130, 240
2.	Zwiększenie wartości odpisu aktualizacyjnego w skutek np. uznania należności za wątpliwą, dłużnik w stanie likwidacji lub upadłości	290
3.	Należności sporne dochodzone na drodze postępowania sądowego	240

Typowe zapisy strony Ma konta 760 „Pozostałe koszty operacyjne” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przebiegowanie salda na wynik finansowy	860

Konto 800 - Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Wszelkie zmiany tego funduszu księguje się odpowiednio zmniejszenia na stronie Wn, a zwiększenia na stronie Ma. Konto 800 wykazuje saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 800 „Fundusz jednostki” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Ujemny wynik roku ubiegłego	860
2.	Przebiegowanie zrealizowanych przez dysponenta części dochodów budżetowych (pod datą 31 grudnia)	222
3.	Przebiegowanie równowartości przekazanych w danym roku dotacji budżetowych, które zostały uznane za wykorzystane lub rozliczone, oraz środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji (pod datą 31 grudnia)	810

Typowe zapisy strony Ma konta 800 „Fundusz jednostki” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Dodatni wynik roku ubiegłego	860
2.	Przebiegowanie zrealizowanych przez dysponenta części wydatków budżetowych (pod datą 31 grudnia)	223
3.	Przebiegowanie wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych	228
4.	Równowartość wydatków budżetowych dysponenta części na sfinansowanie inwestycji (zapis dodatkowy na dowodzie zapłaty)	810

Konto 810 - Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje

Konto 810 służy do ewidencji dotacji z budżetu przekazywanych przez dysponenta części ujęte w planie wydatków na dany rok.

Na stronie Wn konta 810 księguje się wartość dotacji przekazanych, uznanych za wykorzystane lub rozliczone. Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie salda na koniec roku na konto 800 Fundusz jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki na inwestycje” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wartość dotacji przekazanych, które na podstawie odrębnych przepisów zostały uznane za wykorzystane lub rozliczone	224
2.	Wartość wydatków przekazanych na finansowanie inwestycji	224

Typowe zapisy strony Ma konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki na inwestycje” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Przeksięgowanie w końcu roku rocznej sumy dotacji przekazanych przez dysponenta części	800

Konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów lub innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw.

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się utworzone i zwiększenie rezerwy, a na stronie Wn ich zmniejszenie lub rozwiązanie. Na stronie Ma ujmuje się ponadto powstanie i zwiększenie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a na stronie Wn ich rozliczenie poprzez zaliczenie do przychodów roku obrotowego.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Typowe zapisy strony Wn konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na skutek ujęcia zobowiązań	240
2.	Rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy na skutek wygaśnięcia przyczyn jej utworzenia	751, 761

Typowe zapisy strony Ma konta 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania	751, 761

Konto 853 – Fundusze celowe

Konto 853 służy do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń państwowych funduszy celowych.

Na stronie Ma konta 853 ujmuje się przychody funduszu celowego oraz pozostałe zwiększenia z tytułów określonych przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów funduszy, a na stronie Wn

ujmuje się koszty oraz inne niż koszty zmniejszenia poszczególnych funduszy wskazane w ustawach.

Saldo Ma konto 853 wyraża stan państwowych funduszy celowych.

Ewidencja analityczna do konta 853 prowadzona jest odrębnie dla każdego funduszu celowego według pozycji rocznego planu finansowego, tj. według tytułów zwiększeń i zmniejszeń, z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej i zadaniowej oraz kontrahentów.

Operacje dotyczące zdarzeń Funduszu Dróg Samorządowych ujmowane są z wyróżnikiem literowym „FDS”, a w zakresie zdarzeń Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej z wyróżnikiem literowym „FRP”.

Na koncie 853 można stosować dodatkowo techniczny zapis ujemny (po obydwu stronach konta) np. do zwrotów nadpłat przychodów, zwrotów wolnych środków przekazanych w zarządzanie Ministra Finansów, zwrotów niewykorzystanych środków, błędnych zapisów. Zapis ten powoduje zmniejszenie wielkości wpływów środków finansowych; zmniejszając obroty na tym koncie nie wpływając na jego saldo.

Typowe zapisy strony Wn konta 853 „Fundusze celowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Koszty prowadzenia rachunków bankowych	240,136
2.	Zapłata zobowiązań finansowych FDS na zadania obronne	240, 136
3.	Przekazanie środków do Wojewodów	240, 136

Typowe zapisy strony Ma konta 853 „Fundusze celowe” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Wpłaty na fundusze celowe	136,240
2.	Należności Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	240

Konto 860 - Wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalenia na koniec roku wyniku finansowego w zakresie dysponenta części. W końcu roku obrotowego, pod datą 31 grudnia, księguje się na stronie Wn sumę poniesionych przez dysponenta części kosztów, a na stronie Ma sumę wszystkich uzyskanych w ciągu roku dochodów.

Saldo konta 860 na koniec roku wyraża wynik finansowy dysponenta części, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto.

W roku następnym, pod datą zatwierdzenia sprawozdania finansowego, saldo konta 860 przenoszone jest na konto 800 „Fundusz jednostki”.

Typowe zapisy strony Wn konta 860 - „Wynik finansowy” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta przeciwstawne
1.	Suma poniesionych kosztów przez dysponenta części	401 - 409,
2.	Przebieganie zysku za rok ubiegły	800

Typowe zapisy strony Ma konta 860 - „Wynik finansowy” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji	Konta Przeciwstawne
1.	Suma uzyskanych dochodów i przychodów przez dysponenta części	720, 750
2.	Przebieganie straty za rok ubiegły	800

KONTA POZABILANSOWE

Konto 970 - Płatności ze środków europejskich

Konto 970 służy do ewidencji płatności dokonywanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków europejskich dysponenta z rachunku Ministra Finansów.

Na stronie Wn konta 970 ujmuje się wartość zleceń płatności przekazanych przez instytucje lub inne upoważnione podmioty do Banku Gospodarstwa Krajowego celem realizacji wydatków ze środków europejskich.

Na stronie Ma konta 970 ujmuje się, na podstawie informacji z Banku Gospodarstwa Krajowego o dokonaniu płatności na rachunek beneficjenta, podmiotu upoważnionego przez beneficjenta lub wykonawcy (odbiorcy), równowartość zrealizowanych płatności.

Konto 970 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość zleceń płatności przekazanych przez instytucje lub inne upoważnione podmioty oczekujących na realizację przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Ewidencja szczegółowa do konta prowadzona jest co najmniej w podziale na klasyfikację budżetową oraz programy UE.

Typowe zapisy strony Wn konta 970 - „Płatności ze środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość przekazanych zleceń płatności przez instytucje lub inne upoważnione podmioty do Banku Gospodarstwa Krajowego celem realizacji wydatków ze środków europejskich

Typowe zapisy strony Ma konta 970 - „Płatności ze środków europejskich” dotyczą w szczególności

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość zrealizowanych zleceń płatności przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków europejskich

Konto 972 – Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych

Konto 972 służy do ewidencji zwrotu środków z budżetu europejskiego wypłaconych w latach ubiegłych.

Na stronie Wn konta 972 ujmuje się wartość dokonanych zwrotów z budżetu środków europejskich na podstawie informacji otrzymanej z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Typowe zapisy strony Wn konta 972 - „Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość dokonanych zwrotów z budżetu środków europejskich dokonanych w latach poprzednich

Typowe zapisy strony Ma konta 972 – „Ewidencja zwrotów z budżetu środków europejskich dotycząca lat ubiegłych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wyksięgowanie na koniec roku wartość dokonanych zwrotów z budżetu środków europejskich.

Konto 979 – Plan finansowy dochodów budżetowych

Konto służy do ewidencji planu finansowego dochodów budżetowych dysponenta części

Ewidencja szczegółowa do konta 979 prowadzona jest w szczególowości planu finansowego dochodów budżetowych.

Konto 979 na koniec roku nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 979 „Plan finansowy dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego dochodów dysponenta części

Typowe zapisy strony Ma konta 979 - „Plan finansowy dochodów budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wyksięgowanie planu finansowego dochodów budżetowych dysponenta części

Konto 980 - Plan finansowy wydatków budżetowych

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta części.

Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany, na stronie Ma konta 980 ujmuje się równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych, oraz w końcu roku wartość planu niezrealizowanego.

Typowe zapisy strony Wn konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków oraz jego zmiany, - zwiększenia zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	wartość zrealizowanych w trakcie roku wydatków budżetowych
2.	wartość niezrealizowanych w danym roku wydatków
3.	zwroty niewykorzystanych środków na wydatki w bieżącym roku (wznowienie wydatków)

Konto 981 - Plany finansowe niewygasających wydatków

Konto 981 służy do ewidencji kwot ujętych w planach finansowych niewygasających wydatków budżetowych dysponenta części.

Na stronie Wn konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych, na stronie Ma konta 981 ujmuje się równowartość zrealizowanych niewygasających wydatków budżetowych oraz w końcu roku wartość planu niezrealizowanego.

Ewidencja szczegółowa do konta 981 prowadzona jest w szczególowości podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 981 na koniec roku nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 981 „Plany finansowe niewygasających wydatków” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego niewygasających wydatków

Typowe zapisy strony Ma konta 981 „Plany finansowe niewygasających wydatków” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	wartość zrealizowanych wydatków niewygasających
2.	wartość niezrealizowanych w danym roku wydatków niewygasających

Konto 982 - Plan wydatków środków europejskich

Konto 982 służy do ewidencji planu wydatków środków europejskich.

Na stronie Wn konta 982 ujmuje się plan wydatków środków europejskich oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 982 ujmuje się w szczególności:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich;
- 2) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa do konta 982 jest prowadzona co najmniej według programu finansowanego ze środków europejskich, klasyfikacji budżetowej oraz jednostki.

Typowe zapisy strony Wn konta 982 „Plan wydatków środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków oraz jego korekty, z tym że: - zwiększenia dokonuje się zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia dokonuje się zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 982 „Plan wydatków środków europejskich” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich
2.	Wartość planu niezrealizowanego i wygasłego

983 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego

Konto 983 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich na dany rok budżetowy.

Na stronie Wn konta 983 ujmuje się równowartość sfinansowanych wydatków środków europejskich w danym roku budżetowym.

Na stronie Ma konta 983 ujmuje się zaangażowanie wydatków w kwocie obciążającej plan finansowy, wynikającej z decyzji lub zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków tych środków w roku bieżącym.

Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 983 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość sfinansowanych wydatków środków europejskich w danym roku budżetowym.

Typowe zapisy strony Ma konta 983 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie wydatków w kwocie obciążającej plan finansowy, wynikającej z decyzji lub zawartych z beneficjentami umów o dofinansowanie projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków tych środków w roku bieżącym

Konto 984 - Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat

Konto 984 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Na stronie Wn konta 984 ujmuje się równowartość zaangażowania wydatków budżetu środków europejskich w latach poprzednich, a obciążających plan wydatków roku bieżącego jednostki przeznaczony do realizacji w roku bieżącym.

Na stronie Ma konta 984 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków środków europejskich lat przyszłych.

Na koniec roku konto 984 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków środków europejskich.

Typowe zapisy strony Wn konta 984 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zaangażowania wydatków budżetu środków europejskich w latach poprzednich, a obciążających plan wydatków roku bieżącego jednostki przeznaczony do realizacji w roku bieżącym.

Typowe zapisy strony Ma konta 984 „Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie wydatków środków europejskich lat przyszłych.

986 – Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Przychody)

Konto 986 służy do ewidencji planu finansowego FDS w zakresie przychodów.

Na stronie Wn konta 986 ujmuje się plan przychodów oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 986 ujmuje się w szczególności:

- 1) równowartość zrealizowanych wpłat
- 2) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja szczegółowa do konta 986 jest prowadzona co najmniej według klasyfikacji budżetowej i zadaniowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 986 „Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Przychody)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego w zakresie przychodów, z tym że: - zwiększenia dokonuje się zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia dokonuje się zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 986 „Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Przychody)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wpłaty od jednostek
2.	Wpłaty odsetek uzyskanych z przekazania wolnych środków w zarządzanie MF
3.	Stan środków na rachunkach Wojewodów – wykazane przez Wojewodów w informacjach kwartalnych

987 – Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Koszty)

Konto 987 służy do ewidencji planu finansowego FDS w zakresie kosztów.

Na stronie Wn konta 987 ujmuje się plan kosztów oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 987 ujmuje się w szczególności równowartość zrealizowanych wypłat oraz kwoty zobowiązań.

Ewidencja szczegółowa do konta 987 jest prowadzona co najmniej według klasyfikacji budżetowej i zadaniowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 987 „Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Koszty)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego w zakresie kosztów, z tym że: - zwiększenia dokonuje się zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia dokonuje się zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 987 „Plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych (Koszty)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Koszty bankowe związane z prowadzeniem rachunków
2.	Wydatki i zobowiązania wykazane przez Wojewodów w informacjach kwartalnych
3.	Wydatki i zobowiązania dysponenta funduszu

988 – Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Przychody)

Konto 988 służy do ewidencji planu finansowego FRPA w zakresie przychodów

Na stronie Wn konta 988 ujmuje się plan przychodów oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 988 ujmuje się w szczególności równowartość zrealizowanych wpłat.

Ewidencja szczegółowa do konta 988 jest prowadzona co najmniej według klasyfikacji budżetowej i zadaniowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 988 „Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Przychody)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego, z tym że: - zwiększenia dokonuje się zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia dokonuje się zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 988 „Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Przychody)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wpłaty od jednostek
2.	Wpłaty odsetek uzyskanych z przekazania wolnych środków w zarządzanie MF

989 - Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Koszty)

Konto 989 służy do ewidencji planu finansowego FRPA w zakresie kosztów

Na stronie Wn konta 989 ujmuje się plan kosztów oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 989 ujmuje się w szczególności równowartość zrealizowanych wypłat

Ewidencja szczegółowa do konta 989 jest prowadzona co najmniej według klasyfikacji budżetowej i zadaniowej.

Typowe zapisy strony Wn konta 989 „Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Koszty)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Kwoty zatwierdzonego planu finansowego, z tym że: - zwiększenia dokonuje się zapisem dodatnim (+) - zmniejszenia dokonuje się zapisem ujemnym (-)

Typowe zapisy strony Ma konta 989 „Plan finansowy Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Koszty)” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Koszty bankowe związane z prowadzeniem rachunków
2.	Wydatki i zobowiązania dysponenta funduszu

Konto 992 - Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa

Konto 992 służy do ewidencji kwot ujętych w zapewnieniu finansowania lub dofinansowania wydatków, projektów i programów z budżetu państwa dysponenta części.

Na stronie Wn konta 992 ujmuje się kwoty udzielonego zapewnienia oraz jego zmiany. Na stronie Ma konta 992 ujmuje się przeniesienie do planu dysponenta części kwot wynikających z udzielonego zapewnienia.

Ewidencja szczegółowa do konta 992 jest prowadzona co najmniej według części budżetowej, jednostki i projektu.

Typowe zapisy strony Wn konta 992 „Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość udzielonego zapewnienia oraz jego zmiany

Typowe zapisy strony Ma konta 992 „Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość środków uruchomionych z rezerwy celowej budżetu państwa objętych zapewnieniem

Konto 997 - Zaangażowanie środków funduszy pomocowych

Konto 997 służy do ewidencji prawnego zaangażowania środków w ramach programów i projektów, o których mowa w art. 112 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, a szczególnie środków Unii Europejskiej, niezależnie od tego, w którym roku budżetowym nastąpi wydatek.

Na koncie 997 ewidencjonuje się równowartość zawartych umów, porozumień lub wydanych decyzji, których realizacja spowoduje wydatkowanie środków funduszy pomocowych, a w szczególności środków UE.

Na stronie Wn konta 997 ujmuje się:

- 1) równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych
- 2) równowartość wydatków dokonanych ze środków krajowych, które będą podlegały refundacji ze środków funduszy pomocowych.

Na stronie Ma konta 997 ujmuje się zaangażowanie środków funduszy pomocowych, czyli wartość umów, decyzji i innych porozumień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych na cele wskazane w umowie.

Ewidencja szczegółowa do konta 997 jest prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie zaangażowania środków dla każdego funduszu (ewentualnie z dalszym podziałem).

Na koniec roku konto 997 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie środków funduszy pomocowych każdego programu.

Typowe zapisy strony Wn konta 997 „Zaangażowanie środków funduszy pomocowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość wydatków sfinansowanych środkami funduszy pomocowych

Typowe zapisy strony Ma konta 997 „Zaangażowanie środków funduszy pomocowych” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Wartość umów, decyzji i innych porozumień, których wykonanie spowoduje wykorzystanie środków funduszy pomocowych

Konto 998 - Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Konto 998 służy do ewidencjonowania prawnego zaangażowania wydatków budżetowych dysponenta części, ujętych w planie finansowym danego roku budżetowego.

Na stronie Wn konta 998 księgowana jest równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym. Na stronie Ma konta 998 ujmowane jest zaangażowanie wydatków, tj. wartość umów i decyzji, których realizacja spowoduje konieczność dokonania wydatków w roku bieżącym.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy strony Wn konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zrealizowanych w danym roku wydatków budżetowych
2.	Zwrot niewykorzystanych środków na wydatki w bieżącym roku (wznowienie wydatków)

Typowe zapisy strony Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie z lat poprzednich przeksięgowane z konta 999 na początku roku
2.	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów, których termin płatności przypada na dany rok
3.	Zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem minusowym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków danego roku w wyniku aneksu do umowy
4.	Wartość zrealizowanych wydatków budżetowych niepoprzedzonych umowami
5.	Zwrot niewykorzystanych środków na wydatki w bieżącym roku (wznowienie wydatków) niepoprzedzonych umowami

Konto 999 - Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto 999 służy do ewidencjonowania prawnego zaangażowania wydatków budżetowych dysponenta części, dotyczące lat przyszłych.

Na stronie Wn konta 999 księgowana jest równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, które obciążają plan finansowy roku bieżącego. Na stronie Ma konta 999 ujmowane jest zaangażowanie wydatków lat przyszłych.

Typowe zapisy strony Wn konta 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Równowartość zaangażowanych wydatków zaewidencjonowanych w latach poprzednich, które przechodzą do zaangażowania wydatków roku bieżącego (księgowanie na początku danego roku)

Typowe zapisy strony Ma konta 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” dotyczą w szczególności:

Lp.	Treść operacji
1.	Zaangażowanie wydatków budżetowych wynikające z zawartych umów, decyzji lub innych postanowień, których termin płatności przypada na przyszłe lata

Opis komputerowego systemu finansowo-księgowego Quorum

1. Księgi rachunkowe Ministerstwa prowadzone są z wykorzystaniem systemu informatycznego, oddzielnie dla dysponenta części I i dla dysponenta III stopnia. W ramach księgi rachunkowej dysponenta części I prowadzona jest ewidencja finansowo-księgowa dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.
2. Do prowadzenia ksiąg rachunkowych dysponenta części I oraz dysponenta funduszu wykorzystywany jest zintegrowany system Quorum firmy QNT - Systemy Informatyczne Sp. z o.o.- wersja nr 2017 Program wdrożono w dniu 7 lutego 2018 r.
3. Aktualizacja systemu następuje po publikacji aktualizacji przez firmę Qnt. Aktualizacje dostępne są poprzez platformę eserwis.qnt.pl. Instrukcje do aktualnej wersji systemu, można uzyskać w każdym potrzebnym momencie poprzez skorzystanie z udziału sieciowego na serwerze systemu, na którym udostępnione są informacje w formacie pdf.
4. System wykorzystywany przez dysponenta części I oraz dysponenta funduszu składa się z następujących modułów:
  - finansowo-księgowy - Quorum F-K;
  - asystent zarządzania finansowaniem - Quorum AZF.
5. Wykorzystywany do prowadzenia ksiąg rachunkowych Program informatyczny Quorum firmy QNT - Systemy Informatyczne Sp. z o.o. spełnia wymogi ustawy o rachunkowości oraz innych aktów prawnych.
6. W ramach modułów możliwe jest tworzenie, w miarę potrzeb jednostki, rejestrów księgowych, które pozwalają na grupowanie jednego rodzaju dokumentów, bądź wprowadzenie określonego rodzaju operacji. Rejestry grupują dokumenty w podziale na części budżetowe.
7. Zapisy księgowe posiadają automatycznie nadany kolejny numer pozycji i umożliwiają ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.
8. Zapisy w księgach rachunkowych dokonywane są w sposób zapewniający ich trwałość, a obroty liczone są w sposób ciągły. Wydruki komputerowe składają się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej strony, obroty sumowane są na kolejnych stronach w sposób ciągły, narastająco.
9. W stosunku do zarejestrowanych użytkowników programu finansowo-księgowego wprowadza się określone uprawnienia dla przypisanych rejestrów bądź wykonywanych czynności w poszczególnych modułach.
10. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:
  - dzienniki;
  - księgę główną;
  - księgi pomocnicze (konta analityczne);
  - zestawienia: obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych;
  - wykaz składników aktywów i pasywów.
11. Dzienniki prowadzone są w sposób następujący:
  - zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmowane są w nich chronologicznie;

- zapisy w poszczególnych dziennikach są kolejno numerowane w okresie roku/miesiąca, co pozwala na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi;
  - sumy zapisów (obroty) w poszczególnych dziennikach liczone są w sposób ciągły;
  - zestawienie obrotów tych dzienników sporządzane jest za dany okres sprawozdawczy
  - suma obrotów dzienników częściowych jest zgodna z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.
12. Ewidencja w systemie odbywa się na zasadzie „dzienników”. Dzienniki w systemie przypisuje się do występujących rejestrów.
13. Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:
- podwójnego zapisu;
  - systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które ujmowane są kasowo, tj. w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu którego dotyczą;
  - powiązania dokonywanych w niej zapisów z zapisami w dziennikach.
14. Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Ich forma dostosowywana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego.
15. Konta pozabilansowe pełnią funkcję informacyjno-kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów.
16. Program komputerowy zapewnia powiązanie poszczególnych zbiorów ksiąg rachunkowych w jedną całość odzwierciedlającą dzienniki i księgę główną.
17. W zależności od potrzeb numeracja w poszczególnych rejestrach może być nadawana w okresach miesięcznych bądź rocznych, przy czym w przypadku nadawania numerów w okresach miesięcznych numeracja jest przełamana numerem miesiąca.

Załącznik nr 3
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

**System ochrony danych obowiązujący w Ministerstwie Infrastruktury
w zakresie dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz
dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej**

1. Szczególnej ochronie poddane są:
  - sprzęt komputerowy użytkowany w komórkach finansowo-księgowych Ministerstwa;
  - system finansowo-księgowy Quorum;
  - kopie zapisów księgowych;
  - dowody księgowe;
  - dokumentacja inwentaryzacyjna;
  - sprawozdania budżetowe i finansowe;
  - dokumentacja rachunkowa opisująca przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości.
2. Przy prowadzeniu ksiąg przy użyciu komputera:
  - stosuje się nośniki danych odporne na zagrożenia;
  - stosuje się właściwe środki ochrony zewnętrznej;
  - systematycznie tworzy się rezerwowe kopie danych;
  - zapewnia się ochronę przed nieupoważnionym dostępem do programów komputerowych.
3. Dla prawidłowej ochrony ksiąg rachunkowych stosuje się poniższe zasady:
  - każde konto z dostępem do zintegrowanego systemu Quorum przypisane jest jednemu użytkownikowi;
  - dostęp do zintegrowanego systemu Quorum zabezpieczony jest unikalnym loginem oraz hasłem dostępu;
  - każdy użytkownik modułu Quorum F-K i Quorum AZF ma zdefiniowaną rolę z uprawnieniami odpowiadającymi wykonywanym zadaniom w Ministerstwie;
  - zintegrowany system Quorum zainstalowany jest na serwerach znajdujących się w serwerowni Biura Zarządzania Kryzysowego;
  - dostęp do serwerowni mają tylko osoby uprawnione;
  - dostęp do serwera zintegrowanego systemu Quorum mają tylko osoby uprawnione.
4. Codziennie wykonywana jest pełna kopia bazy danych systemu finansowo-księgowego dysponenta części oraz dysponenta funduszu i umieszczana na dwóch niezależnych serwerach. Rezerwowe kopie zbiorów danych przechowywane są przez okres 30 dni.
5. Po zakończeniu roku budżetowego księgi rachunkowe, dowody księgowe i sprawozdania finansowe zabezpiecza się przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, nieupoważnionym rozpowszechnianiem lub niedozwolonymi zmianami poprzez przechowywanie dokumentów w zamkniętych szafach.
6. Na wniosek Departamentu Budżetu po zakończeniu kwartału lub roku obrotowego Administrator Systemu wykonuje pełną kopię danych systemu finansowo-księgowego dysponenta części oraz dysponenta funduszu na nośnik zewnętrzny. Nośnik danych przechowywany jest w Departamencie Budżetu.
7. Użytkownicy modułu finansowo-księgowego zabezpieczają stanowiska pracy przed niepowołanym dostępem.

8. Wprowadza się ścisły nadzór nad dodawaniem i usuwaniem użytkowników, kontrolowany przez Administratora Systemu.
9. W celu ochrony przed zagrożeniami typu wirus, koń trojański, spyware, addware, każde stanowisko pracy oraz serwery wyposażone są w system antywirusowy zarządzany centralnie przez Administratora Systemu.
10. Kompletne księgi rachunkowe drukowane są nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy niż 5 lat.
11. Dowody księgowe przechowywane są w Departamencie Budżetu w oryginalnej postaci, według ustalonego porządku, z podziałem na okresy sprawozdawcze i zagadnienia, w sposób umożliwiający łatwe odszukanie.
12. Dowody księgowe pochodzące z zamkniętego roku poprzedniego są przechowywane w Departamencie Budżetu przez okres 2 lat kalendarzowych i traktowane jako znajdujące się w stanie przechowywania użytkowego.
13. Udostępnienie zbiorów lub ich części:
  - do wglądu na terenie jednostki – wymaga zgody Dyrektora Departamentu Budżetu lub osoby przez niego upoważnionej;
  - poza siedzibą jednostki – wymaga pisemnej zgody odpowiednio Dyrektora Departamentu Budżetu oraz pozostawienia w jednostce potwierzonego spisu przejętych dokumentów;
  - do kontroli przeprowadzonej przez uprawnione organy na terenie jednostki – wymaga uprzedniego poinformowania odpowiednio Dyrektora Departamentu Budżetu o przewidzianym terminie i zakresie kontroli oraz o osobach reprezentujących organ uprawniony do kontroli.

Załącznik nr 4
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia.....

Departament Budżetu

ZWROT NADPŁATY DOCHODÓW

Nazwa jednostki: .....

Kwota nadpłaty: .....

Tytuł wpłaty: .....

Nr rachunku bankowego: .....

Data zwrotu: .....

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

Załącznik nr 5
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia ..... r.

Departament Budżetu

ZWROT PRZYCHODÓW

Nazwa jednostki:

Kwota:

Tytuł wpłaty:

Nr rachunku bankowego:

Data zwrotu:

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

Załącznik nr 6
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, dnia.....

Nr .....

DYSPOZYCJA DOKONANIA ODPISU AKTUALIZACYJNEGO W ROKU ....

należności od .....

w części ..., dział ..., rozdział ..., paragraf .... w kwocie ..... zł

/sprawa dotyczy .....

Zgodnie z częścią IV załącznika do zarządzenia nr 18 Ministra Infrastruktury z dnia 10 września 2019 r. w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dysponenta części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg Samorządowych oraz dysponenta Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w Ministerstwie Infrastruktury (Dz. Urz. Min. Inf. poz. 43) mając na uwadze .....

- ustala się odpis aktualizacyjny w wysokości .....% ww. należności.

Główny Księgowy/osoba upoważniona

Kierownik jednostki/osoba upoważniona
lub Dysponent funduszu/osoba upoważniona

Załączniki:

- .....
(wymienić dokumenty, które zostały wzięte pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wielkości odpisu aktualizacyjnego)

Załącznik nr 7
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(miejsowość, data)

.....
.....
.....
(nazwa i adres wierzyciela)

.....
.....
.....
(nazwa i adres dłużnika)

Wezwanie do zapłaty

Niniejszym wzywam do zapłaty należności w wysokości ..... zł (słownie:
..... zł) wraz z odsetkami ..... od dnia oznaczonego jako
termin zapłaty do dnia uiszczenia zaległości.

Żądana należność wynika z ..... nr ..... z dnia
.....

Należność proszę uregulować w nieprzekraczalnym terminie do ..... dni od
doręczenia niniejszego pisma.

Środki należy przekazać na rachunek bankowy MI nr .....

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki / Dysponent funduszu

Załącznik nr 8
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(miejsowość, data)

.....
.....
.....
(nazwa i adres wierzyciela)

.....
.....
.....
(nazwa i adres dłużnika)

Ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty

Niniejszym wzywam ostatecznie do zapłaty należności ..... z dnia ..... na sumę ..... wraz z odsetkami ..... od dnia oznaczonego jako termin zapłaty do dnia uiszczenia zaległości.

Zgodnie z w/w należność powinna być zapłacona do dnia .....

Przedstawiając powyższe informuję, iż niniejsze wezwanie jest ostateczne. Wskazana należność winna być wpłacona w terminie .... dni, od dnia otrzymania niniejszego pisma, na rachunek bankowy nr: .....

W przypadku nieuregulowania należności we wskazanym terminie sprawa zostanie skierowana w celu rozpatrzenia do sądu właściwego dla siedziby Ministerstwa.

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki/ Dysponent funduszu

Załącznik nr 9
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

Odcinek A

Warszawa, dnia.....

Potwierdzenie salda

Nr .....

Wystawca:

Odbiorca:

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Tytusa Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa
NIP: 701-05-27-764

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655 i 1680) proszę o pisemne potwierdzenie przez osobę uprawnioną, na odcinku B, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego potwierdzenia, zgodności sald figurujących na dzień 31 grudnia ..... r.

Jednocześnie przypominam, że przepisy przywołanej ustawy nie przewidują „Akceptu milczącego”, w związku z tym proszę o podpisanie i odesłanie nam niniejszego potwierdzenia lub niezwłoczny kontakt w celu wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic z naszym pracownikiem – .....

Niezależnie od powyższego MI zwraca się z prośbą o uregulowanie należności na rachunek bankowy nr: .....

Rodzaj i numer dowodu księgowego	Data wystawienia	Wn	Ma	Waluta
Razem				

.....
(pieczęć oraz podpis osoby upoważnionej)

Odcinek B

miejsowość, dnia .....

Potwierdzenie salda

Wystawca:

Odbiorca:

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Tytusa Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa
NIP: 701-05-27-764

Potwierdzam zgodność niżej wymienionych sald na dzień 31.12. .... r.

Rodzaj i numer dowodu księgowego	Data wystawienia	Wn	Ma	Waluta
Razem				

.....
data

.....
(pieczęć oraz podpis osoby upoważnionej)

Załącznik nr 10
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, ...

Nr .....

Wykaz członków komisji inwentaryzacyjnej

**przeprowadzających inwentaryzację w zakresie pasywów i aktywów dysponenta części 26 i 39
według stanu na dzień...**

Do przeprowadzenia inwentaryzacji w zakresie pasywów i aktywów dysponenta części 26 i 39 wg stanu na dzień ..... powołuję następujące osoby:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

Inwentaryzacja winna być przeprowadzona w terminie .....

.....
Dyrektor departamentu / zastępca dyrektora departamentu

Załącznik nr 11
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

WZÓR

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, ...

Nr .....

Wykaz członków komisji inwentaryzacyjnej
przeprowadzających inwentaryzację w zakresie pasywów
i aktywów dysponenta funduszu według stanu na dzień ...

Do przeprowadzenia inwentaryzacji w zakresie pasywów i aktywów dysponenta funduszu wg stanu na dzień ..... powołuję następujące osoby :

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

Inwentaryzacja winna być przeprowadzona w terminie .....

.....
Dyrektor departamentu / zastępca dyrektora departamentu

Załącznik nr 12
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, dnia .....

Nr .....

**Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów
dysponenta części 26 i 39 według stanu na dzień .....
dokonanej metodą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami
źródłowymi (weryfikacja sald)**

Komisja w składzie:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

zweryfikowała salda kont księgowych wykazane w załączniku pn. *Wykaz zweryfikowanych kont księgowych*, z posiadanymi dokumentami źródłowymi - różnic nie stwierdzono/ stwierdzono następujące różnice^{*)}.

.....
Podpisy członków komisji

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

^{*)} niewłaściwe skreślić

**Wykaz zweryfikowanych sald kont księgowych dysponenta części 26 i 39
na dzień .....**

Lp.	Konto księgowe	Wartość aktywów/pasywów				Różnice		Uwagi	Nazwisko i imię osoby weryfikującej	Podpis osoby dokonującej weryfikacji
		Wg ewidencji księgowej		Wg dokumentów źródłowych		Wn	Ma			
		Wn	Ma	Wn	Ma					
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, dnia .....

Nr .....

**Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów
dysponenta części 26 i 39 według stanu na dzień .....
dokonanej metodą potwierdzenia sald**

Komisja w składzie:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

zweryfikowała salda kont księgowych w zakresie sald kont bankowych oraz należności wykazanych w załączniku pn. Wykaz sald kont księgowych dysponenta części 26 i 39 na dzień ..... weryfikowanych metodą potwierdzenia sald.

Salda kont bankowych zostały potwierdzone przez .....

W zakresie sald należności wysłano do kontrahentów pisma z prośbami o potwierdzenie wykazanych sald. Salda potwierdziło ..... kontrahentów, odpowiedzi nie uzyskano od ..... kontrahentów, saldo niezgodne wskazało .....

.....
Podpisy członków komisji

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

Załącznik:

Wykaz sald kont księgowych dysponenta części 26 i 39 na dzień .....
weryfikowanych metodą potwierdzenia sald

Lp.	Wyszczególnienie	Konto księgowe	Wartość wg ewidencji księgowej		Data wysłania prośby o potwierdzenie salda	Data otrzymania potwierdzenia salda	Uwagi	Podpis osoby dokonującej weryfikacji
			Wn	Ma				
1.	Rachunki bankowe							
1.1								
1.2								
...								
2.	Należności							
2.1								
2.2								
...								

Załącznik nr 13
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, dnia .....

Nr .....

**Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów
dysponenta funduszu ..... według stanu na dzień .....
dokonanej metodą porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami
źródłowymi (weryfikacja sald)**

Komisja w składzie:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

zweryfikowała salda kont księgowych wykazane w załączniku pn. *Wykaz zweryfikowanych kont księgowych*, z posiadanymi dokumentami źródłowymi - różnic nie stwierdzono/ stwierdzono następujące różnice^{*)}.

.....
Podpisy członków komisji

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

^{*)} niewłaściwe skreślić

Wykaz zweryfikowanych sald kont księgowych dysponenta funduszu
..... na dzień .....

Lp.	Konto księgowe	Wartość aktywów/pasywów				Różnice		Uwagi	Nazwisko i imię osoby weryfikującej	Podpis osoby dokonującej weryfikacji
		Wg ewidencji księgowej		Wg dokumentów źródłowych		Wn	Ma			
		Wn	Ma	Wn	Ma					
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										

.....
(pieczęć jednostki)

Warszawa, dnia .....

Nr .....

**Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów
dysponenta funduszu ..... według stanu na dzień .....
dokonanej metodą potwierdzenia sald**

Komisja w składzie:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....

zweryfikowała salda kont księgowych w zakresie sald kont bankowych oraz należności wykazanych w załączniku pn. Wykaz sald kont księgowych dysponenta funduszu ..... na dzień ..... weryfikowanych metodą potwierdzenia sald.

Salda kont bankowych zostały potwierdzone przez .....

W zakresie sald należności wysłano do kontrahentów pisma z prośbami o potwierdzenie wykazanych sald. Salda potwierdziło ..... kontrahentów, odpowiedzi nie uzyskano od ..... kontrahentów, saldo niezgodne wskazało .....

.....
Podpisy członków komisji

.....
Główny Księgowy

.....
Kierownik jednostki

Załącznik:

Wykaz sald kont księgowych dysponenta funduszu ..... na dzień .....
weryfikowanych metodą potwierdzenia sald

Lp.	Wyszczególnienie	Konto księgowe	Wartość wg ewidencji księgowej		Data wysłania prośby o potwierdzenie salda	Data otrzymania potwierdzenia salda	Uwagi	Podpis osoby dokonującej weryfikacji
			Wn	Ma				
1.	Rachunki bankowe							
1.1								
1.2								
...								
2.	Należności							
2.1								
2.2								
...								

część .....

Nr rachunku bankowego: .....

DYSPOZYCJA PRZEKAZANIA DOCHODÓW W DNIU .....r.

Lp.	Dział	Rozdział	§	data wpływu	Tytuł	Kwota w zł
nr rachunku bankowego MF 06 1010 1010 0075 9122 2500 0000				Razem do przekazania: Saldo dochodów na dzień .....r.		

Sporządził:
(data i podpis)

Sprawdził:
(data i podpis)

Zatwierdził:
(data i podpis)

Załącznik nr 16
do Zasad rachunkowości dysponenta
części 26 i 39, dysponenta Funduszu Dróg
Samorządowych oraz dysponenta
Funduszu rozwoju przewozów
autobusowych o charakterze użyteczności
publicznej w Ministerstwie Infrastruktury

Ministerstwo Infrastruktury

Warszawa, dnia ..... r.

Minister Finansów

Dyspozycja przekazania środków w zarządzanie terminowe nr ....

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. poz. 1864) zlecam przekazanie wolnych środków w zarządzanie terminowe z rachunku ..... na następujących warunkach:

- 1) kwota środków przekazanych w zarządzanie: ..... zł (słownie: ..... PLN)
- 2) dzień przekazania środków w zarządzanie: ..... r.
- 3) dzień zwrotu środków przekazanych w zarządzanie: ..... r.

Sporządził:

Data i podpis

Sprawdził

Data i podpis

Zaakceptował

Data i podpis

Zaakceptował

Data i podpis